

Curs 03 – Măsurare

Măsurare și colectare

Distribuții

Modele de măsurare

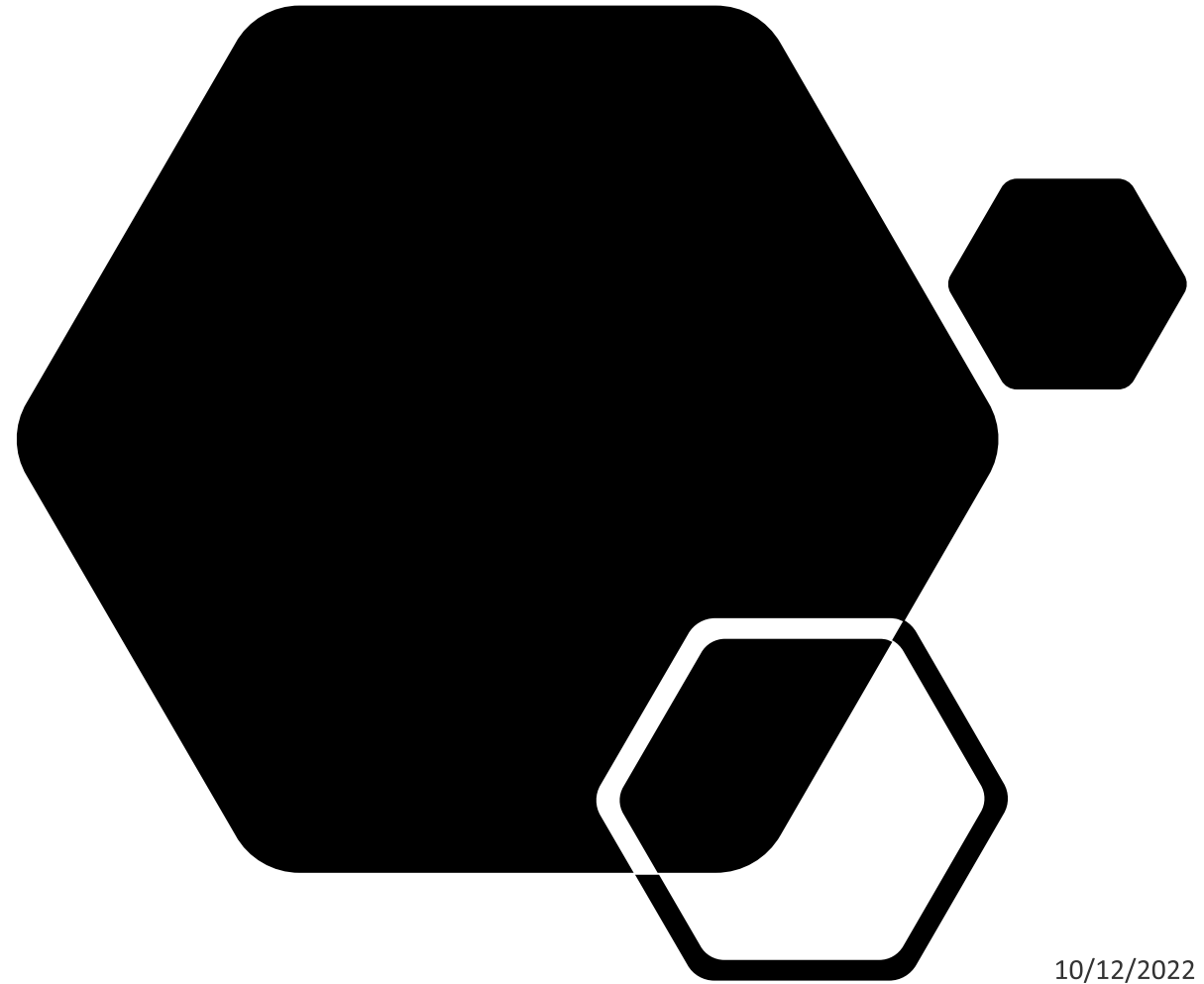
Erori de măsurare

10/12/2022

Structura cursului

1. Why?
2. Cauzalitate
3. Măsurare
 - Măsurare și colectare
 - Distribuții
 - Modele de măsurare
 - Erori de măsurare
4. Modelare și eșantionare
5. Tehnici de analiză
6. Predicție
7. Programare și ML
8. ML și Deep Learning
9. Producția
10. Why Privacy?
11. Privacy Preserving Algorithms
12. Privacy Architectures and Federated Learning

Măsurarea și colectarea datelor

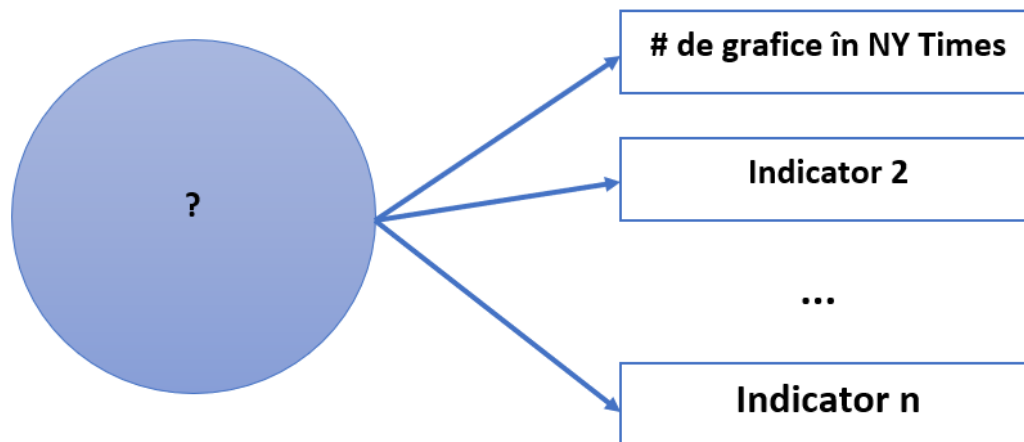
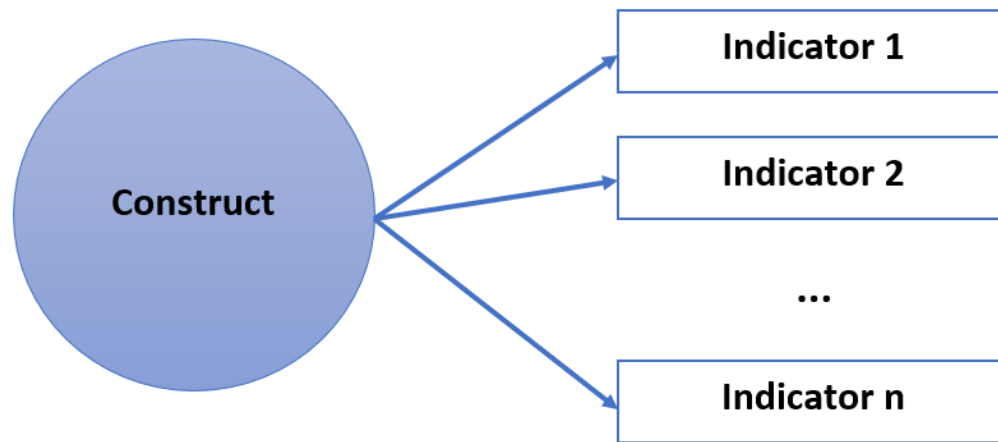
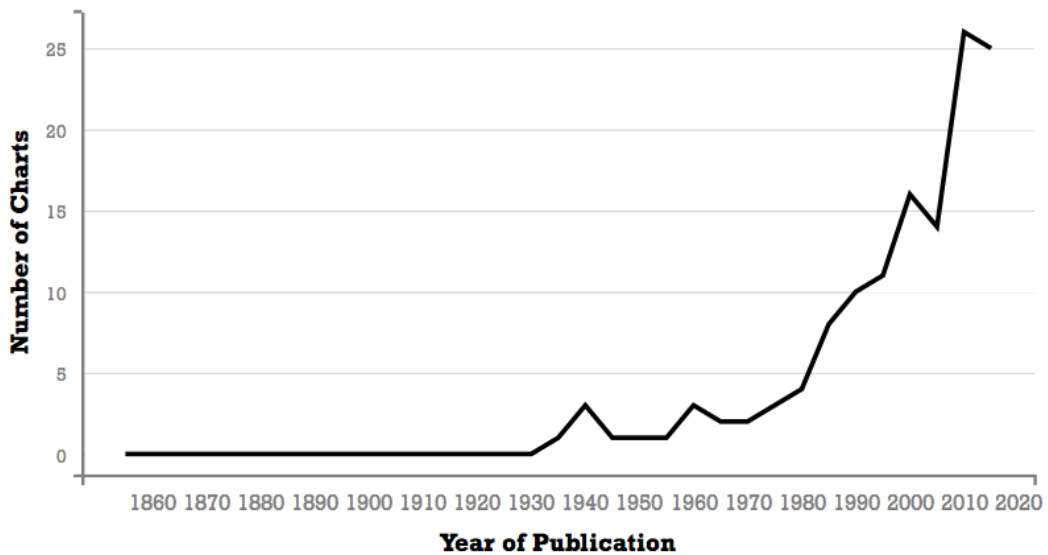
10/12/2022

Măsurare vs. colectarea datelor

- Măsurarea: transformarea **fenomenelor** în **variabile**
 - Înălțimea → un număr de cm
 - Greutatea → un număr de kg
 - Temperatura → un număr de grade
- Colectarea datelor: organizarea & stocarea datelor din:
 - Măsurători proprii
 - Măsurători din surse diferite
- Heterogenitatea datelor: fiecare sursă poate avea propria metodologie
 - Armonizarea datelor din surse diferite

The Rise of the Chart in the Newspaper

The # of Charts in a September Issue of the New York Times (Checked Every Five Years)

Măsurarea trecutului prin prezent

Like an ice age, in reverse; CO₂ levels are far higher than previous interglacial periods, and have risen remarkably fast

Atmospheric CO₂ levels, parts per million

Source — Vostok ice core — Law Dome ice core — Mauna Loa Observatory

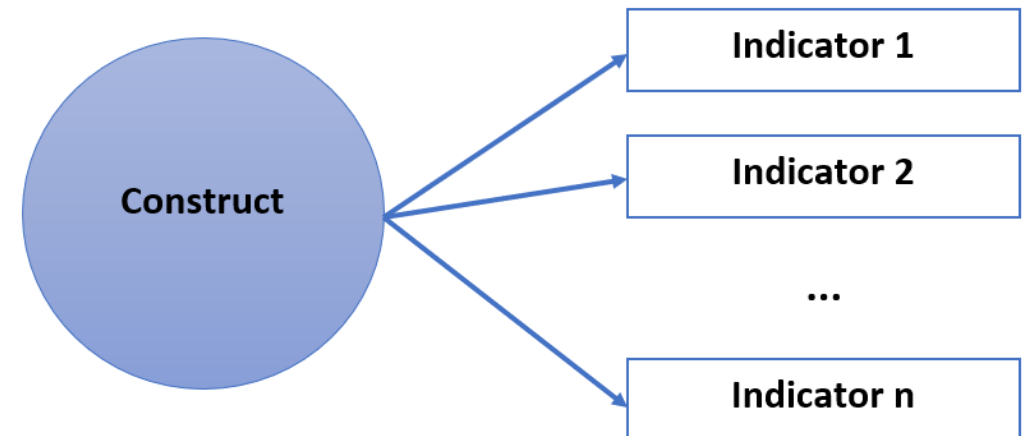

Source:
The Economist

Măsurarea CO₂ cu mii de ani în urmă prin CO₂ actual în ghețari

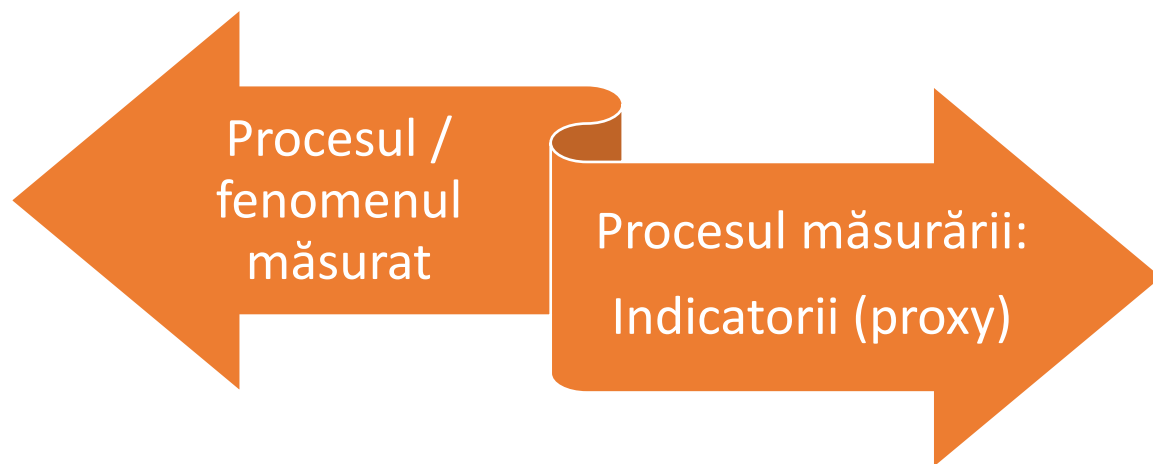
- CO₂ în trecut = constructul
- CO₂ în prezent, în ghețari = indicatorul

+ Armonizarea și agregarea datelor din surse diferite

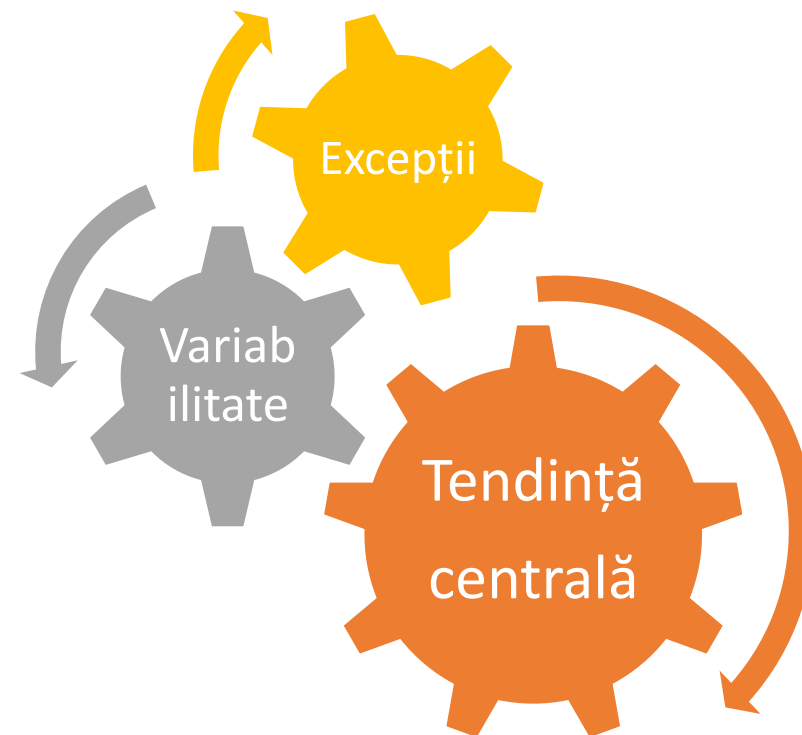

Două competențe centrale în DS

Să facem diferența între:

Să ținem cont mereu de:

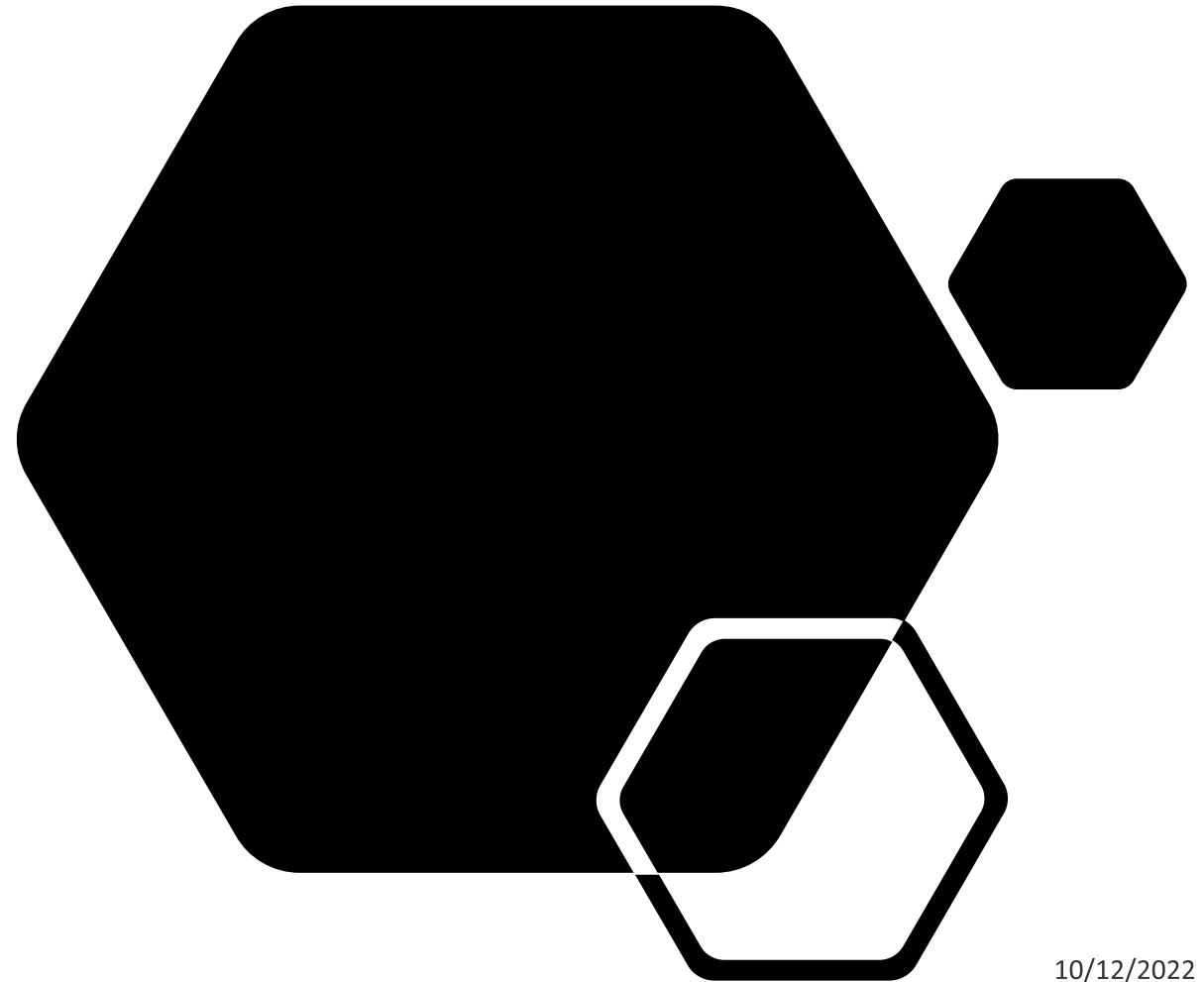
Distribuții

Indicatori

Distribuția normală

Tendință centrală

Variabilitate

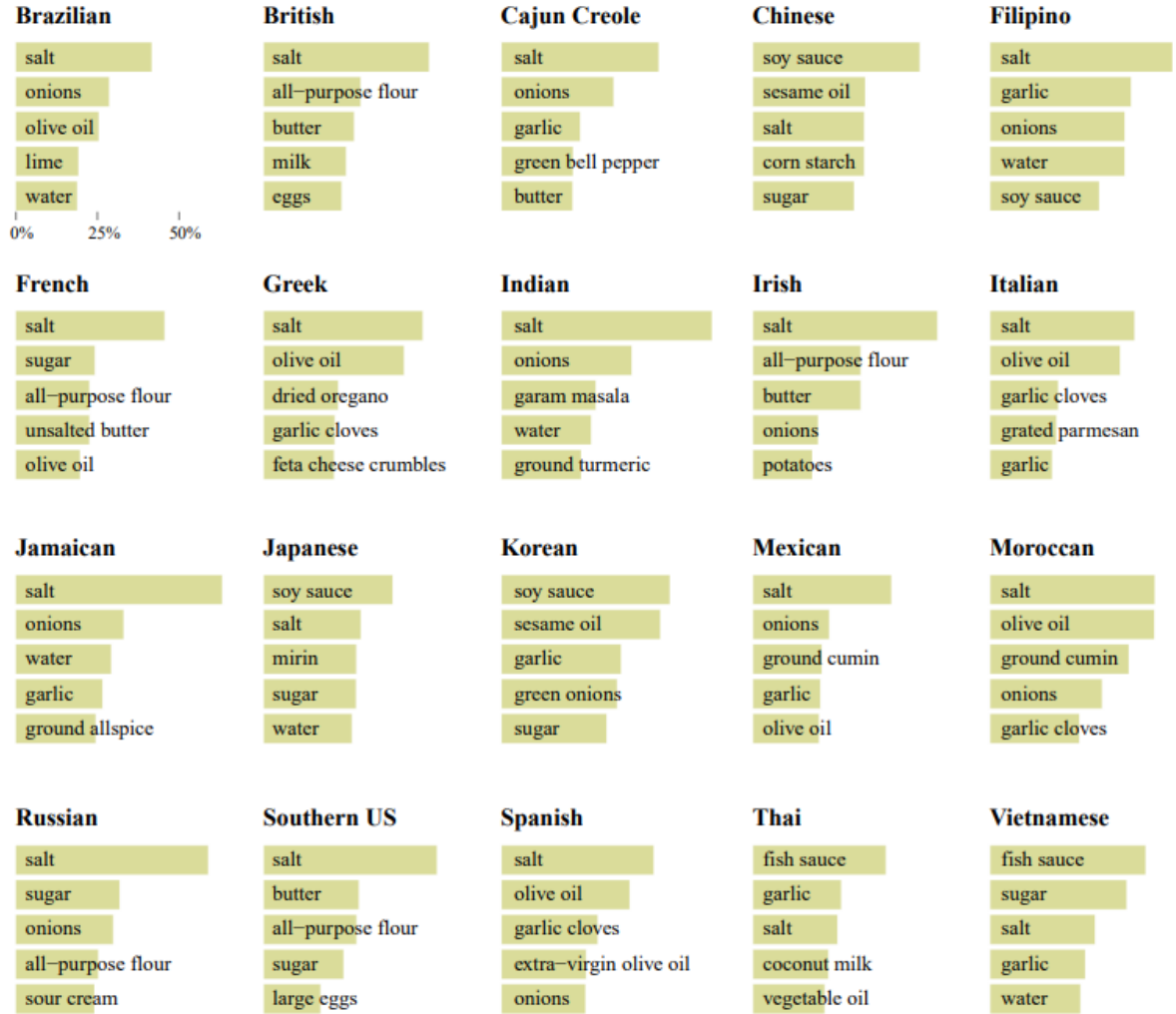

10/12/2022

Indicatori: niveluri de măsurare

- Nivelul **numeric**
 - Valorile sunt numere
 - Permite calcul algebric (medie)
- Nivelul **ordinal**: satisfacția cu calitatea aerului, percepția corupției
 - Valorile sunt cuvinte: foarte mult, mult, puțin, foarte puțin (scala Likert)
 - Valorile pot fi ordonate (permite calculul medianei și al modului)
 - Uneori traduse în numere
- Nivelul **nominal**: județul, numele de familie, zodia
 - Valorile sunt cuvinte
 - Valorile nu pot fi ordonate
 - Permite numărări, clasificări, dar nu operații algebrice (modul)

Most Used Ingredients

Most Cuisine-Specific Ingredients

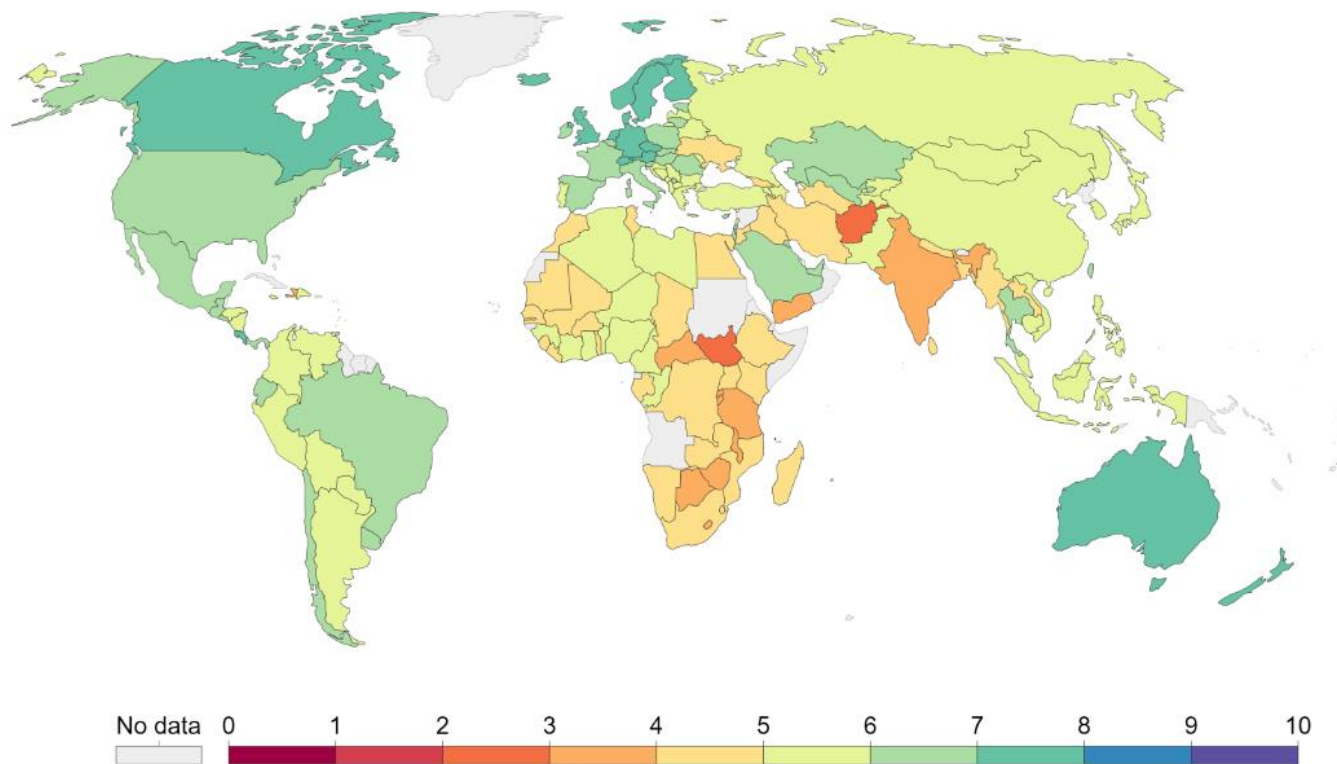

Măsurare ordinală: satisfacția cu viața

Self-reported Life Satisfaction, 2018

Life satisfaction is self-reported as the answer to the following question: "Please imagine a ladder, with steps numbered from 0 at the bottom to 10 at the top. The top of the ladder represents the best possible life for you and the bottom of the ladder represents the worst possible life for you. On which step of the ladder would you say you personally feel you stand at this time?"

Our World
in Data

Sursă

Distribuția normală

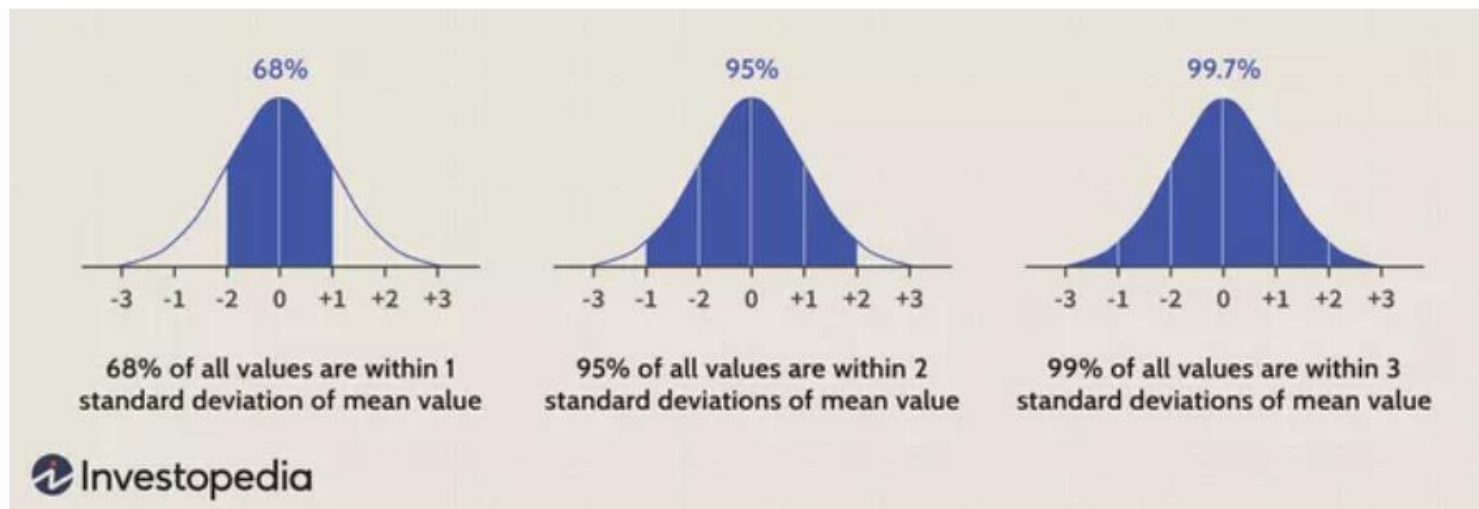
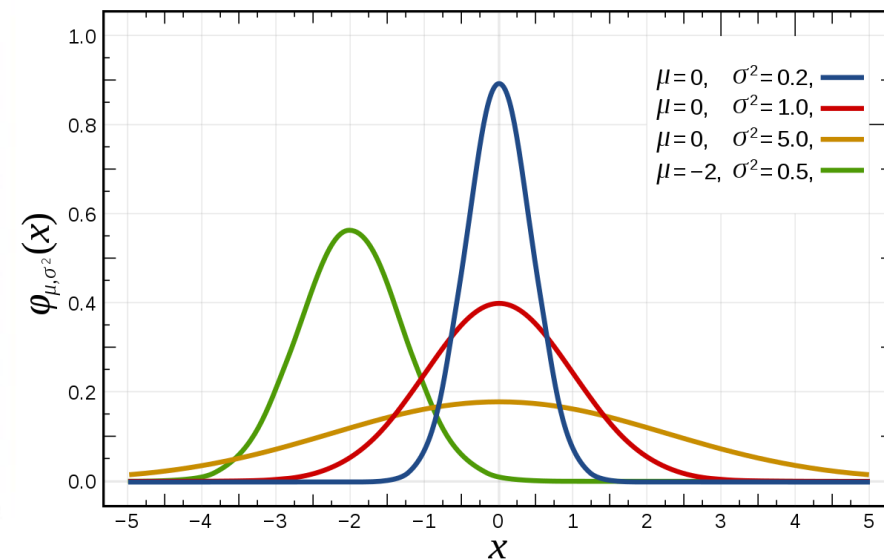

Image by Sabrina Jiang © Investopedia 2021

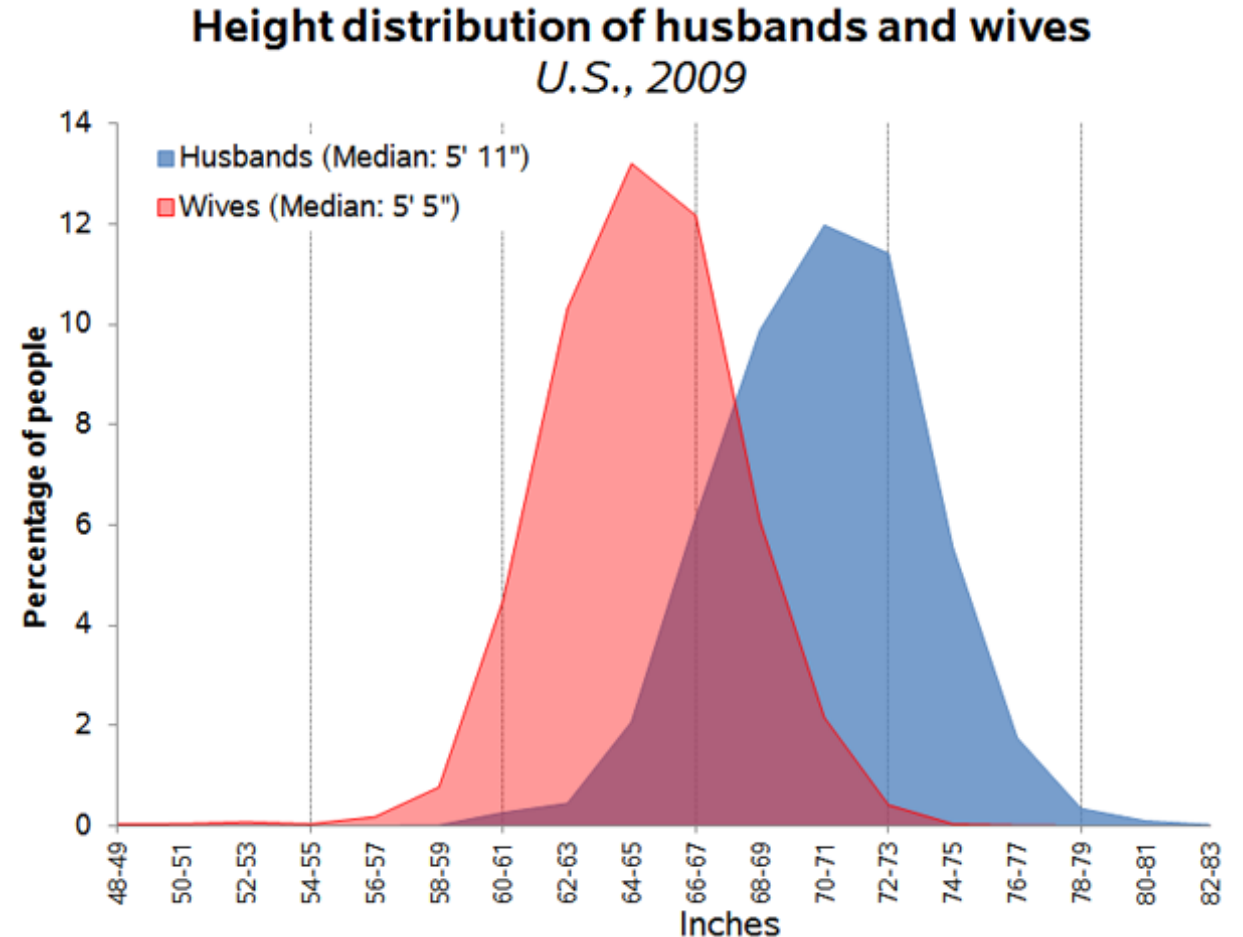

Stereotipuri vs. măsurare

- Stereotipurile sunt adesea și corecte, și greșite
 - Bărbații sunt mai înalți decât femeile
 - Femeile sunt mai puțin agresive decât bărbații
- Prin măsurare putem vedea:
 - **Tendența** centrală a fenomenului (cum este în linii mari)
 - Media, mediana și modul
 - **Variabilitate**
 - Excepții, outliers
 - Percentile
 - Indici ai variabilității

Înălțimea și genul

- Aproape întotdeauna soții sunt mai înalți decât soțiile
 - Cuplare selectivă
- Dar sunt întotdeauna bărbații mai înalți decât femeile?

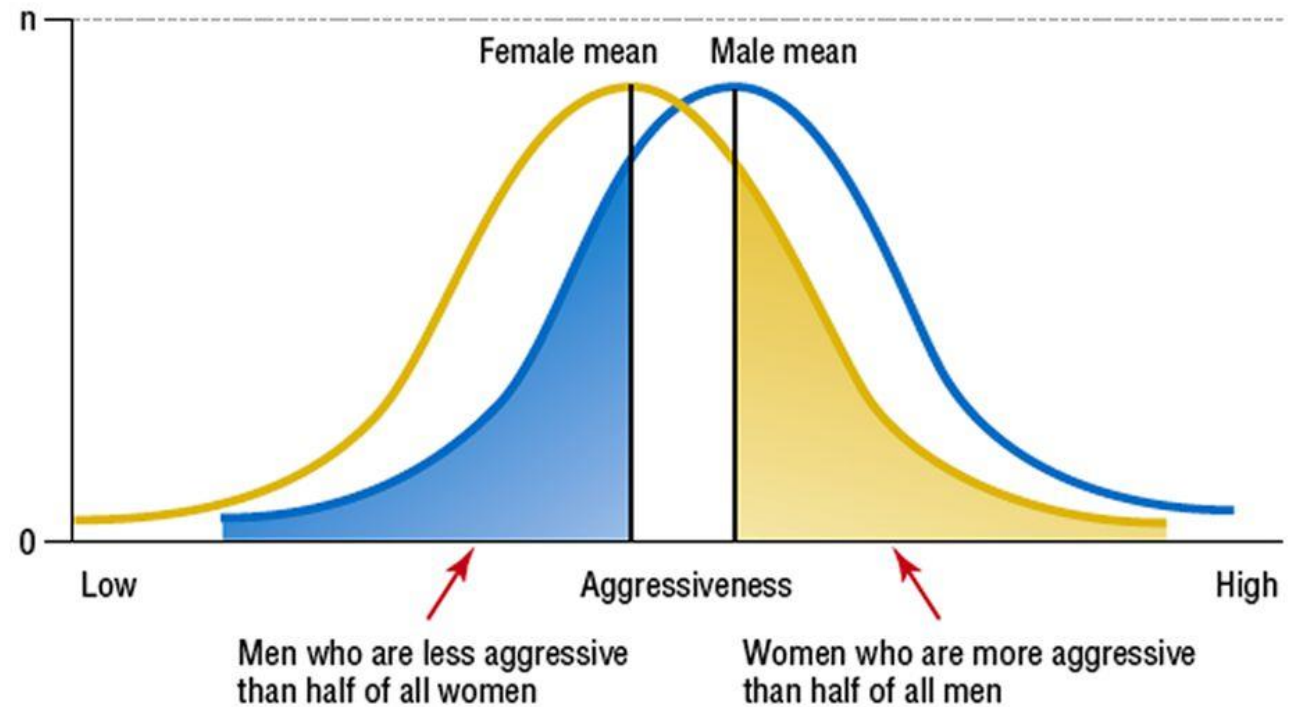

[The Atlantic](#)

Agresivitatea și genul

*Distribution of Aggressiveness among Men and Women

- Închisorile dețin mult mai mulți bărbați decât femei pentru infracțiuni violente
- Rezultă că femeile nu sunt violente?
 - Distribuția violenței extreme
 - Discriminări ce influențează „măsurarea” violenței prin sentințe

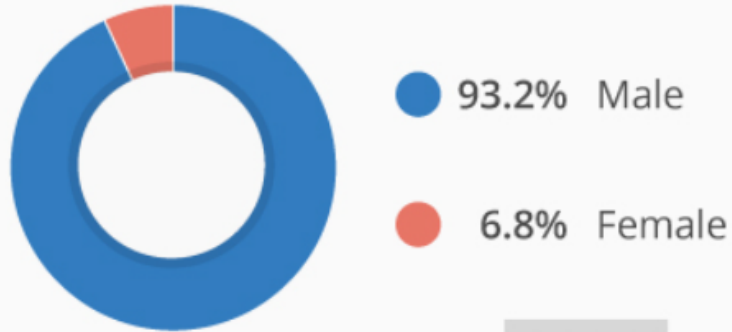
[Sursa](#)

Sursă: [Miller](#)

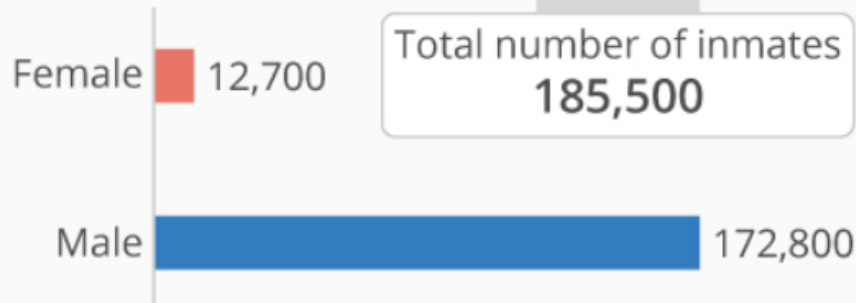
The Prison Gender Gap

Gender of inmates in U.S. federal prisons compared to the general population

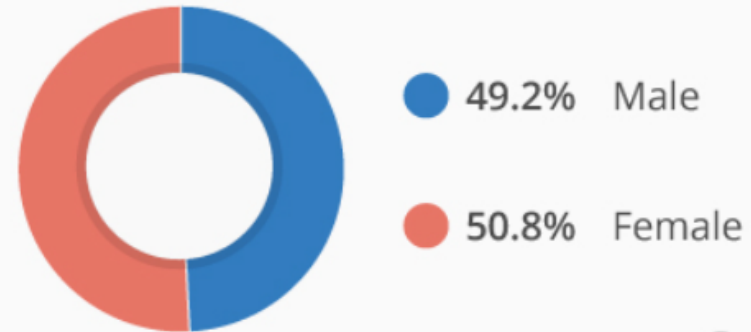
Gender of federal inmates*

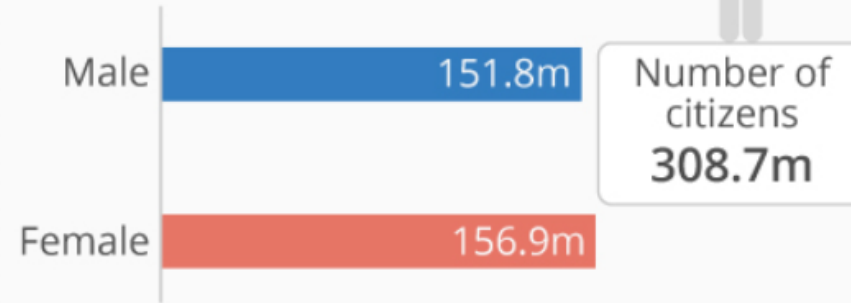
Number of federal inmates

Gender of all U.S. citizens**

Number of U.S. citizens (in m)

* As of September 23, 2017; no state prisons or local jails included

** 2010 Census

Source: BOP, U.S. Census Bureau

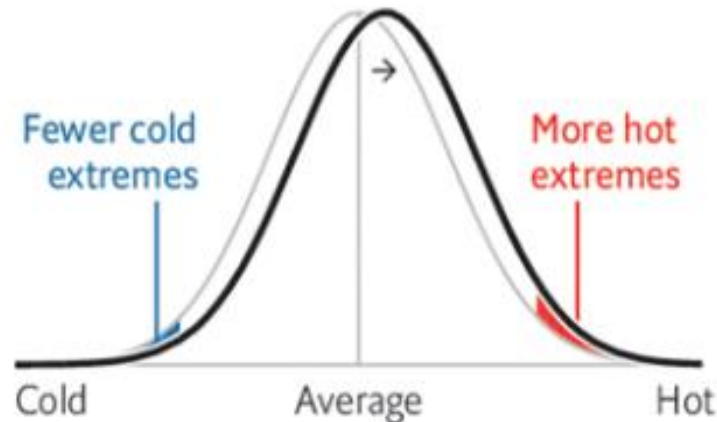

Schimbarea climatică și extremele

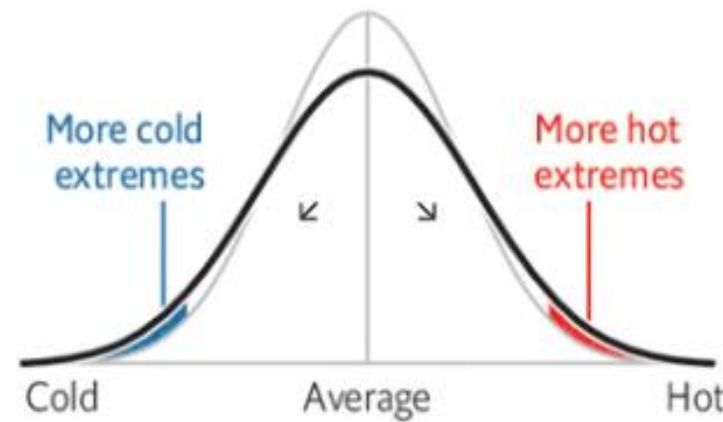
→ **A hotter planet is a more extreme one; some regions become unliveable**

Effect of changes in global temperature

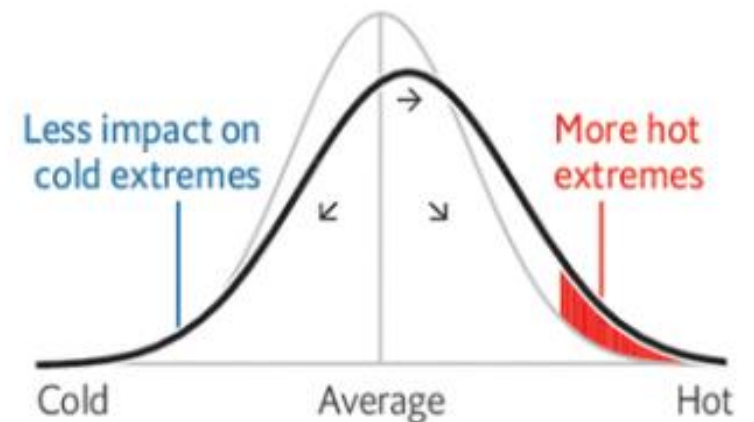
Increase in mean

Increase in variance

Increase in mean and variance

Source:
The Economist

Tendință centrală și variabilitate

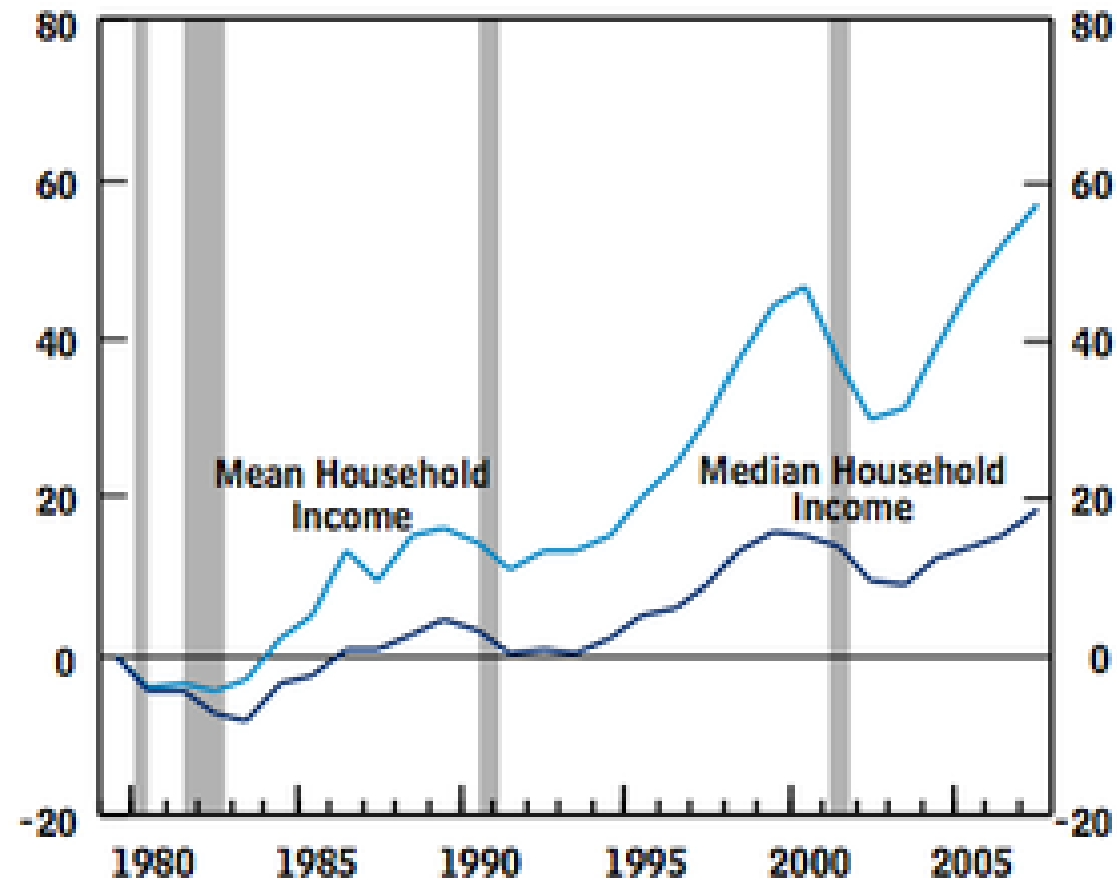
- Fie $X = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ și $n = |X|$
- Tendința centrală
 - **Medie:** $\mu_X = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$
 - **Mediană:** separă 50% cazuri la stânga, 50% cazuri la dreapta
 - **Mod:** este cea mai frecventă valoare
 - **Percentile (cuartile, cvintile etc):** separă x% din cazuri
- Variabilitatea: cât de mult variază față de medie
 - Variația $\sigma_X^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \mu_X)^2}{n}$
 - Abaterea standard $\sigma_X = \sqrt{\sigma_X^2}$

Cumulative Growth in Mean and Median Household Market Income

(Percentage change in income since 1979, adjusted for inflation)

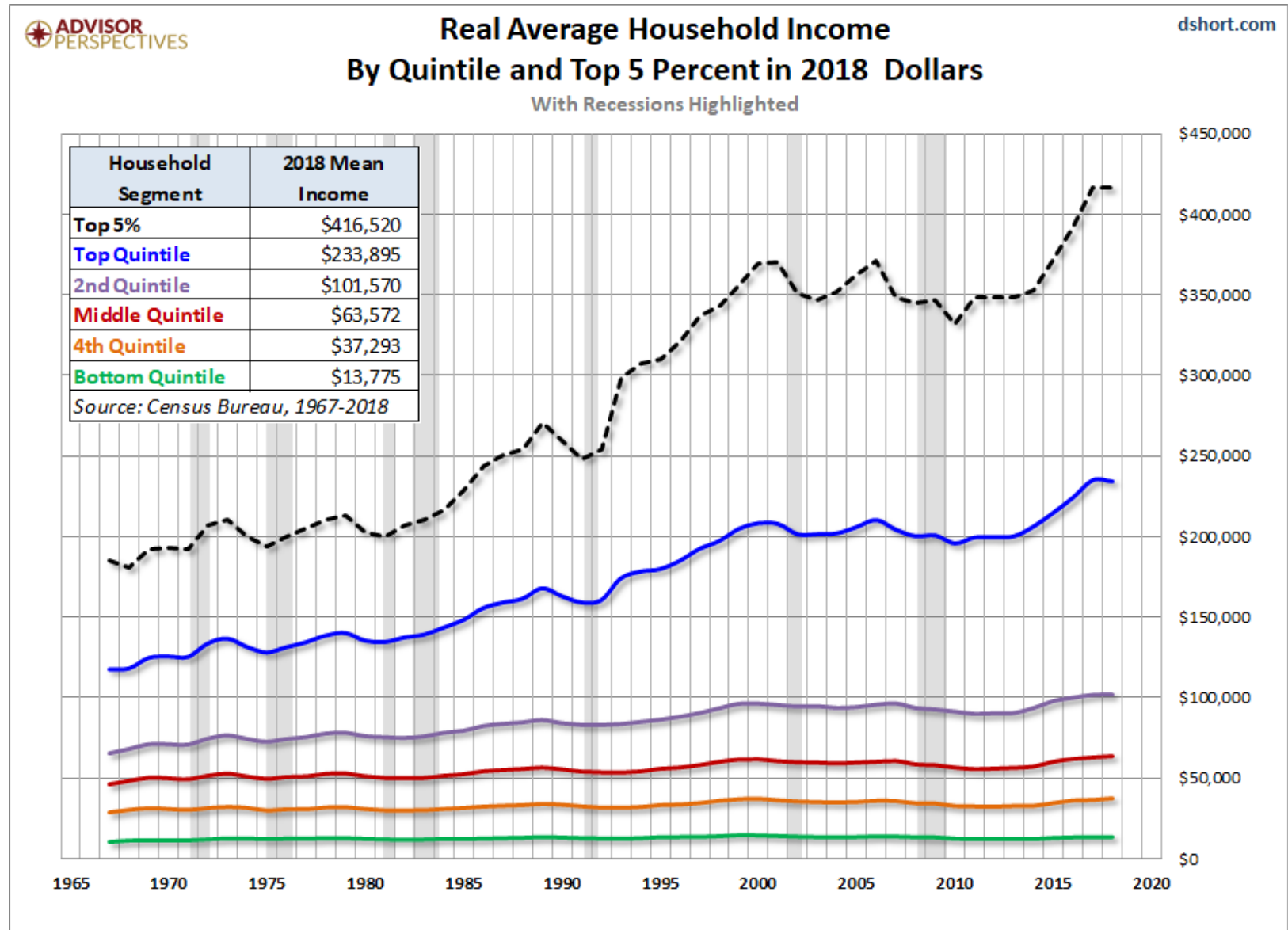
Tendința centrală:
medie vs. mediană

- Media este mai influențată de valorile extreme
- Extremele tip top 1% trag în sus media averii gospodăriilor

Source: Congressional Budget Office.

Percentile:
Înțelegerea
dinamicilor reale a
creșterii venitului

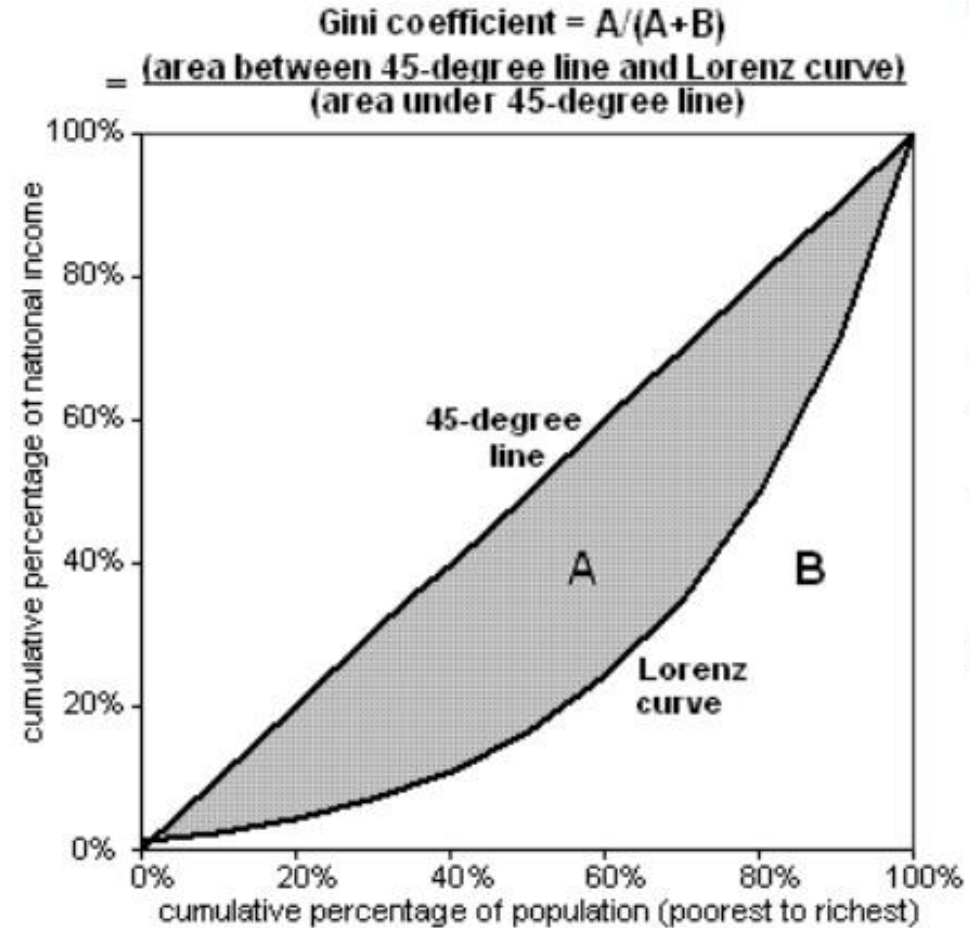

[Sursă](#)

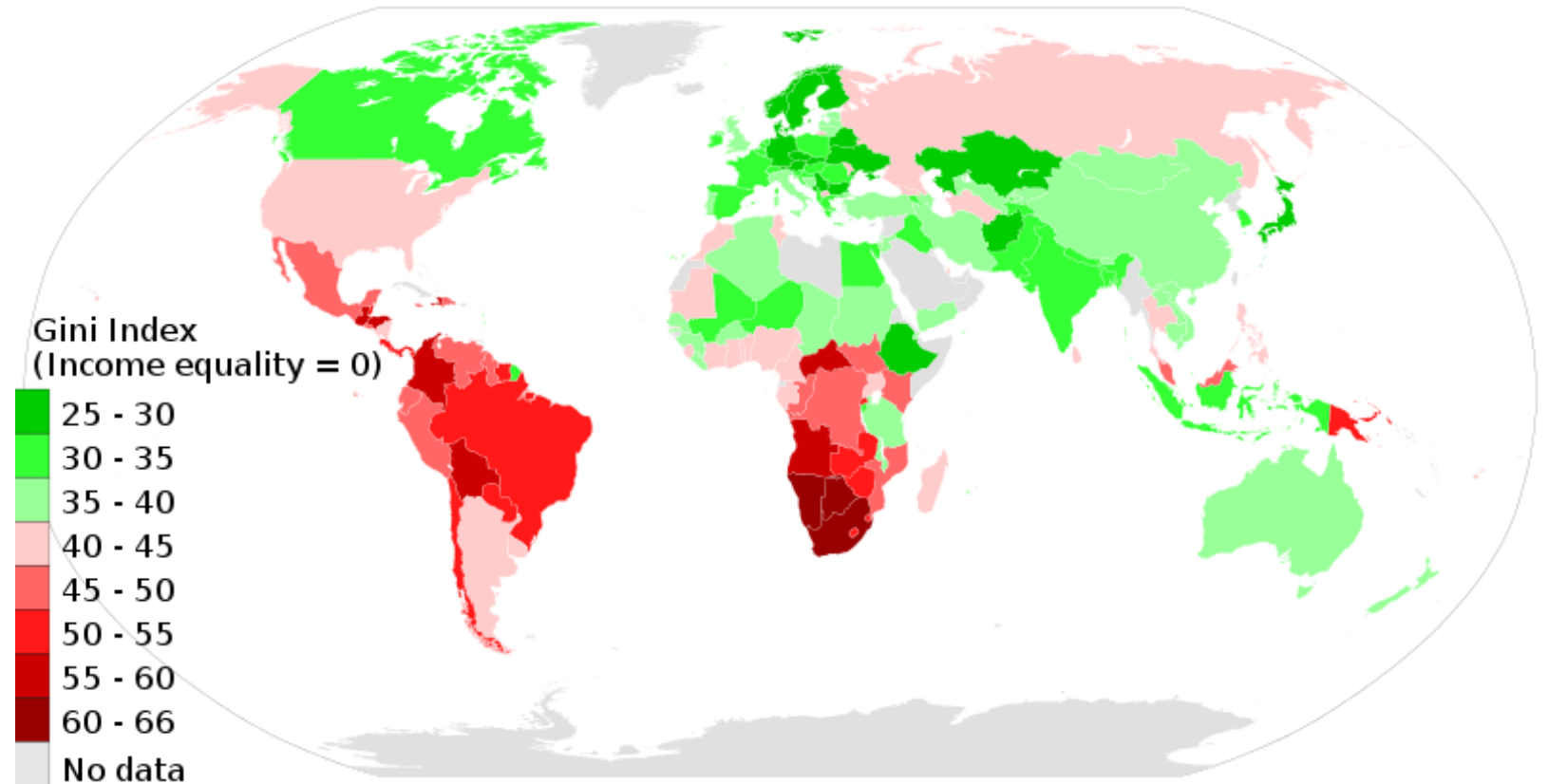
Gini Coefficient

Variabilitatea
averii:

Coeficientul
Gini

Variabilitatea variabilității averii

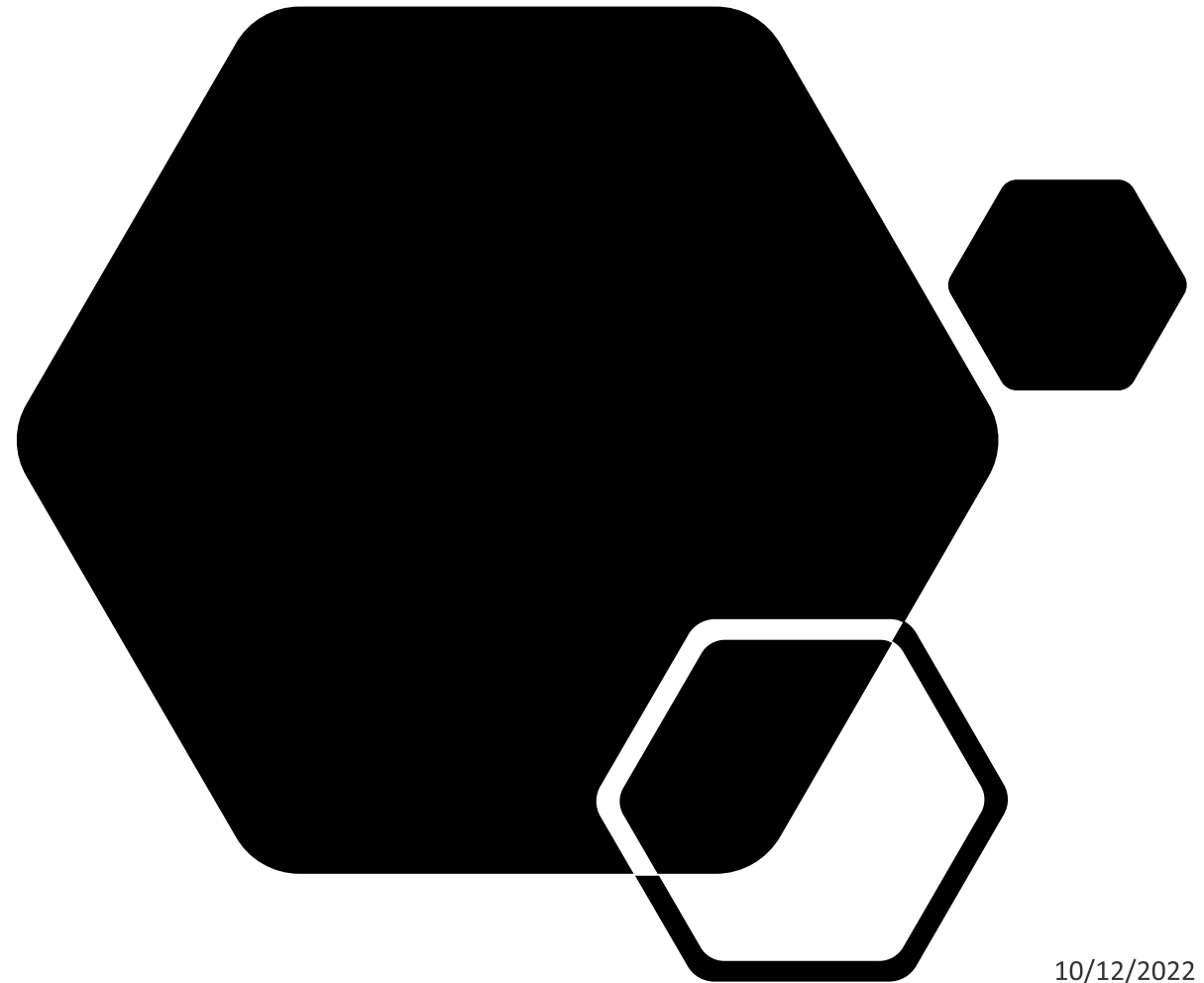

[Wikimedia](#)

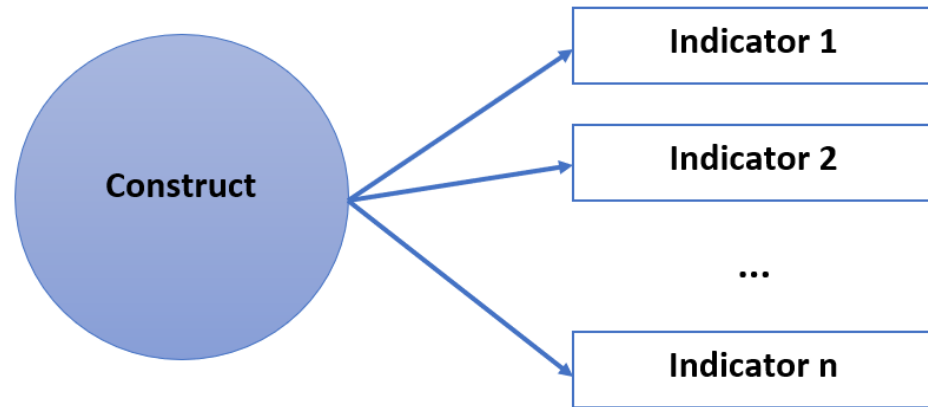
Modele de măsurare

Modelul reflectiv

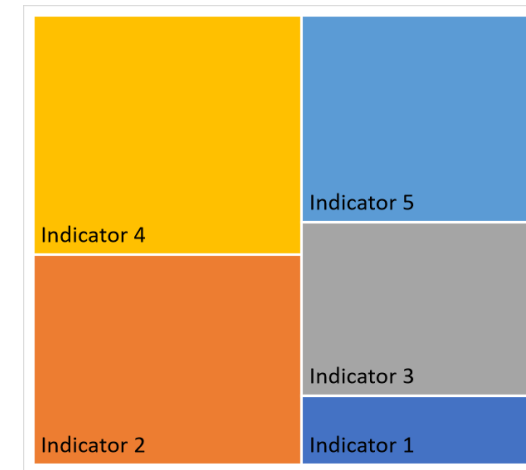
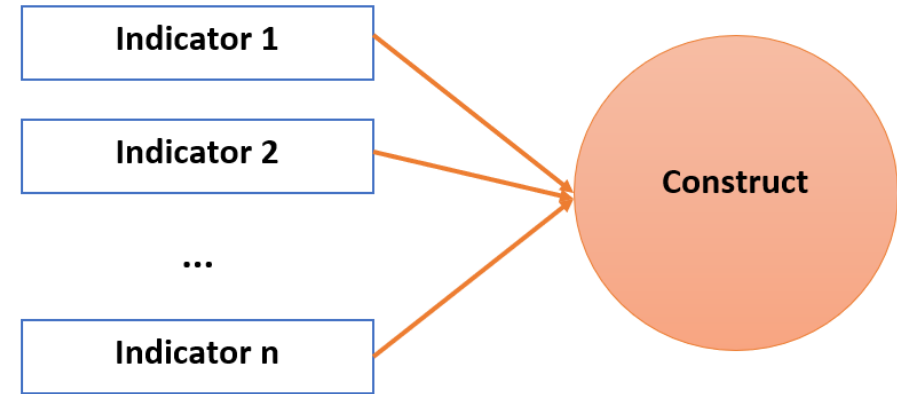
Modelul formativ

10/12/2022

Modelul reflectiv:
 Constructul este cauza indicatorilor
 Indicatorii corelează puternic
 Analiză factorială: identificarea factorului latent

Modelul formativ:
 Indicatorii cauzează / compun constructul
 Indicatorii pot să nu coreleze
 Sumă / medie ponderată etc

Exemple

- Ce măsoară notele? Trebuie notele să fie normalizate?

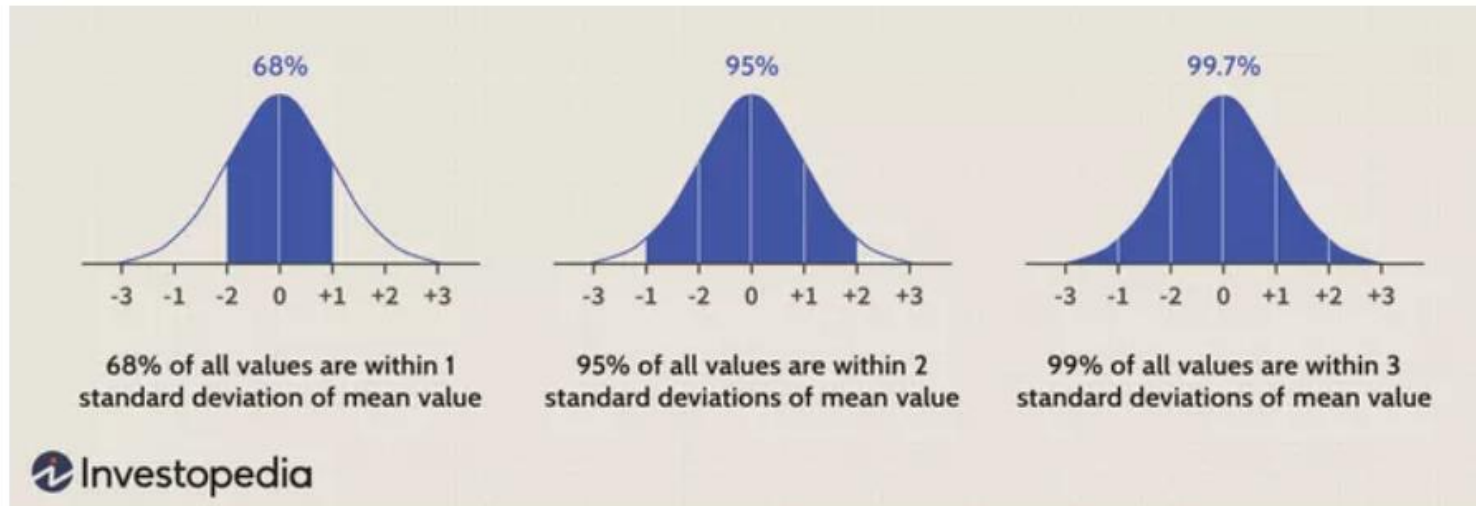
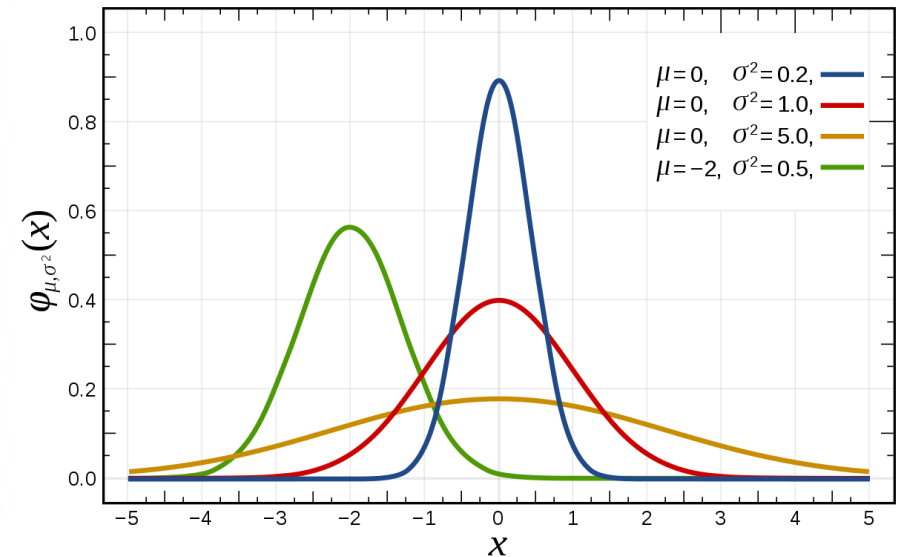
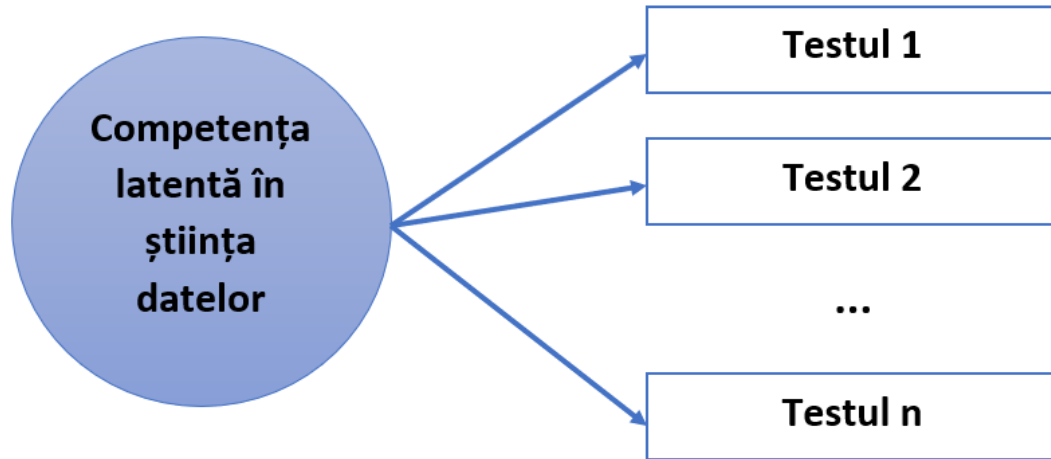

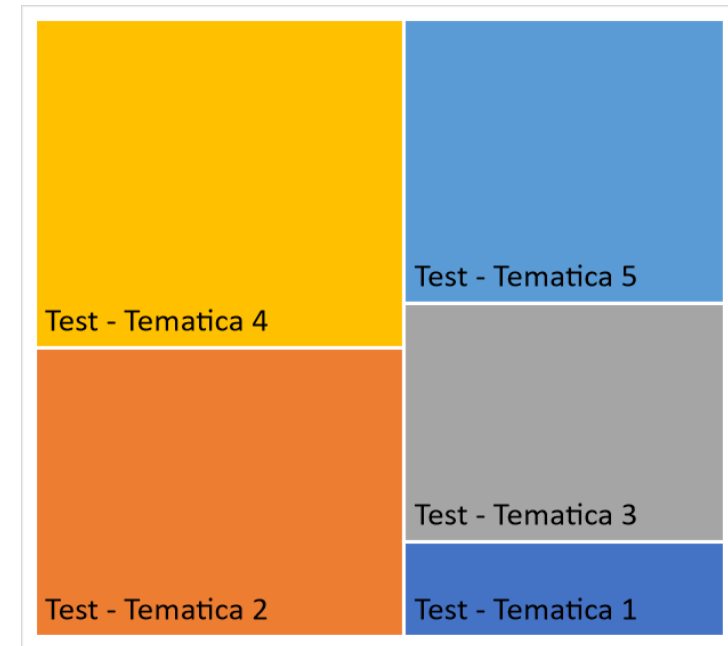
Image by Sabrina Jiang © Investopedia 2021

Model reflectiv – competența latentă

- Constructul este cauza indicatorilor
- Testele reflectă competența latentă (invizibilă) în știința datelor
- Toate testele măsoară imperfect aceeași competență
- Notele la teste sunt corelate (imperfect)
- Notele sunt distribuite normal

Model formativ – cunoștințe

- Indicatorii compun constructul
- Testele măsoară fiecare o altă tematică
- Cele 5 tematici acoperă cunoștințele de știința datelor
- Notele la teste pot să nu fie corelate
- Notele pot fi distribuite variabil (eg toți studenții au cunoștințele cerute)

Ce modele de măsurare au...

- Inflația
- Inteligența (IQ)

Ce este inflația?

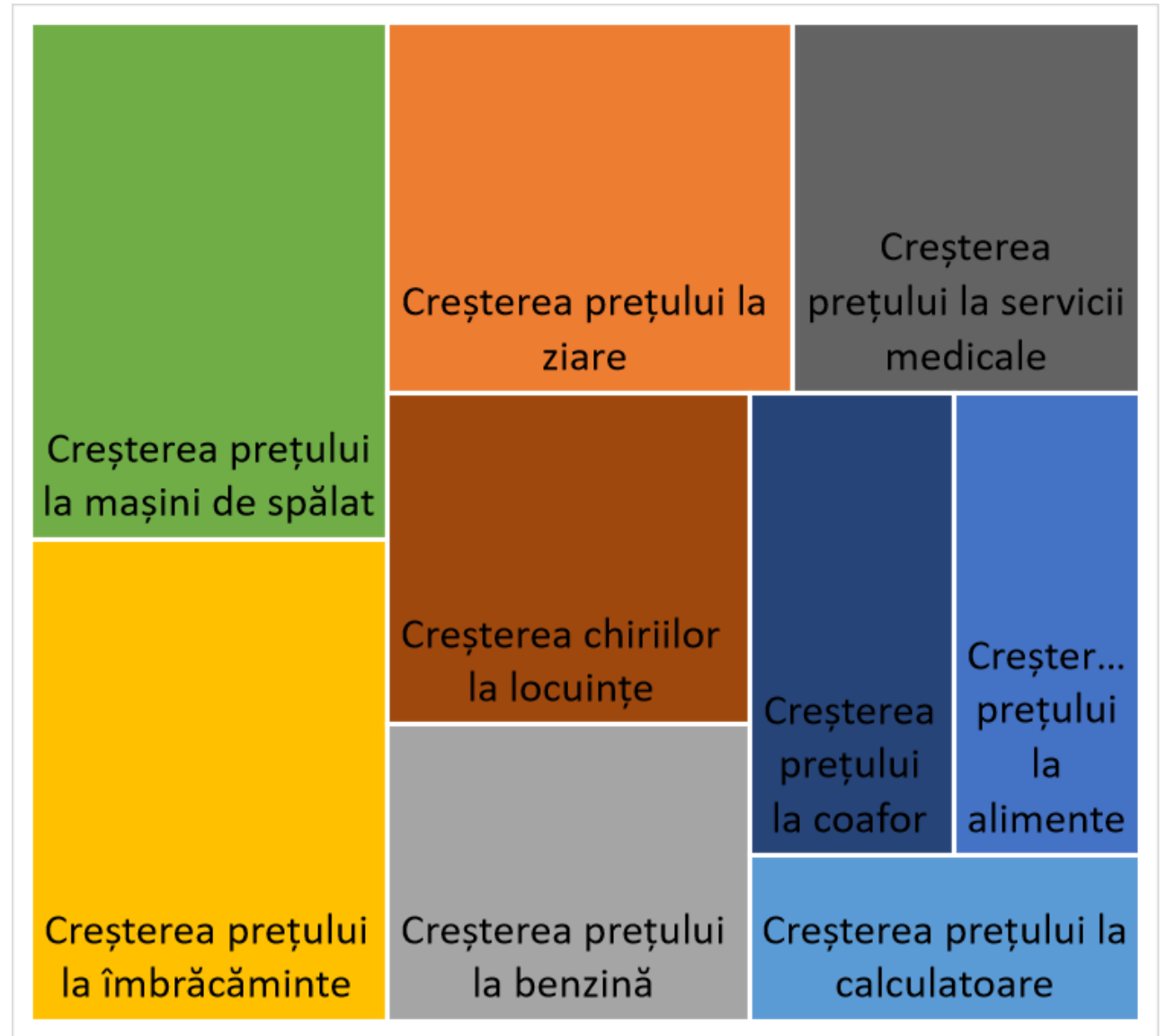
„Coșul” de bunuri de consum

Fiecare produs din acest coș are un preț care poate varia în timp.

Rata anuală a inflației este dată de prețul coșului integral într-o anumită lună comparat cu prețul acestuia în aceeași lună a anului precedent.

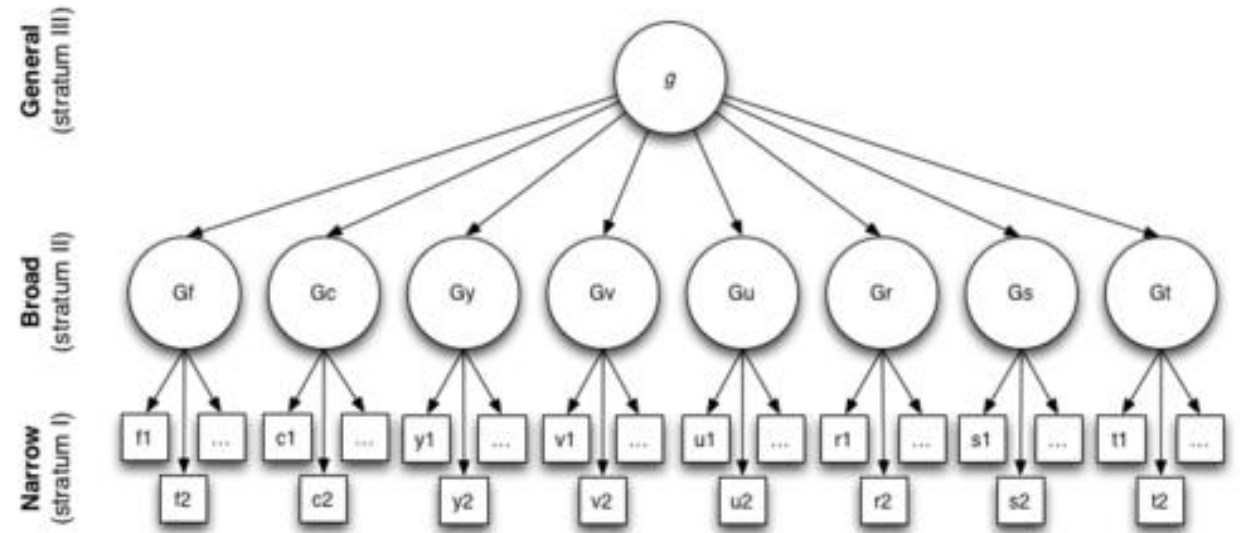
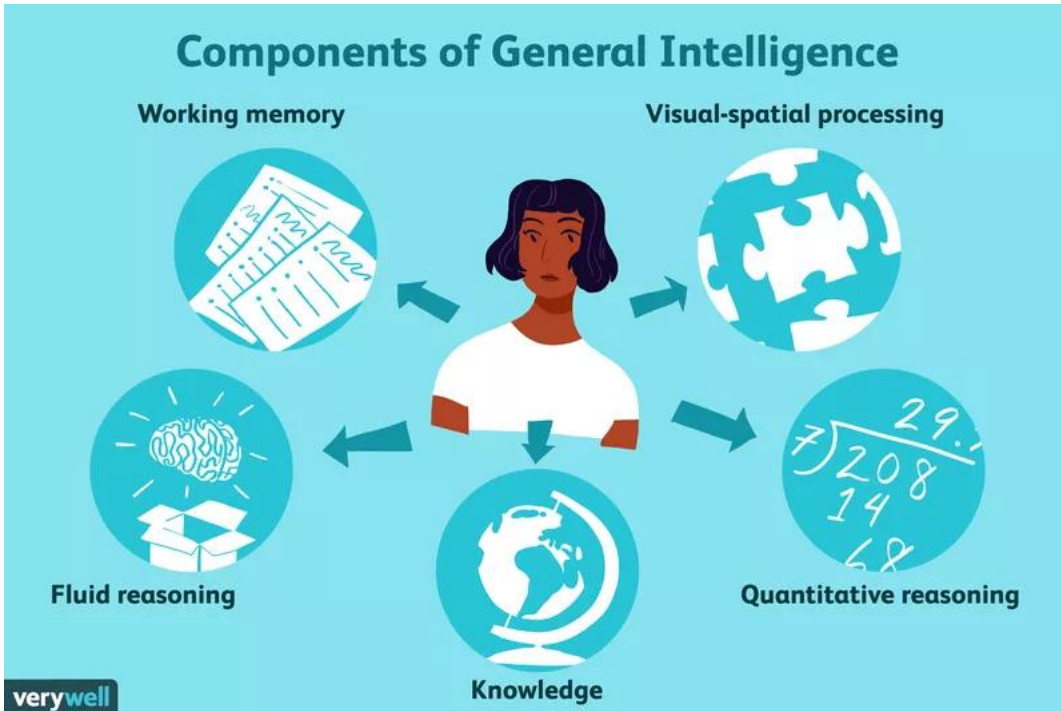
Ponderi diferite pentru categorii diferite

- Ponderi mari pentru produsele pentru care cheltuim mai mult

[Sursă](#)

Ce este IQ?

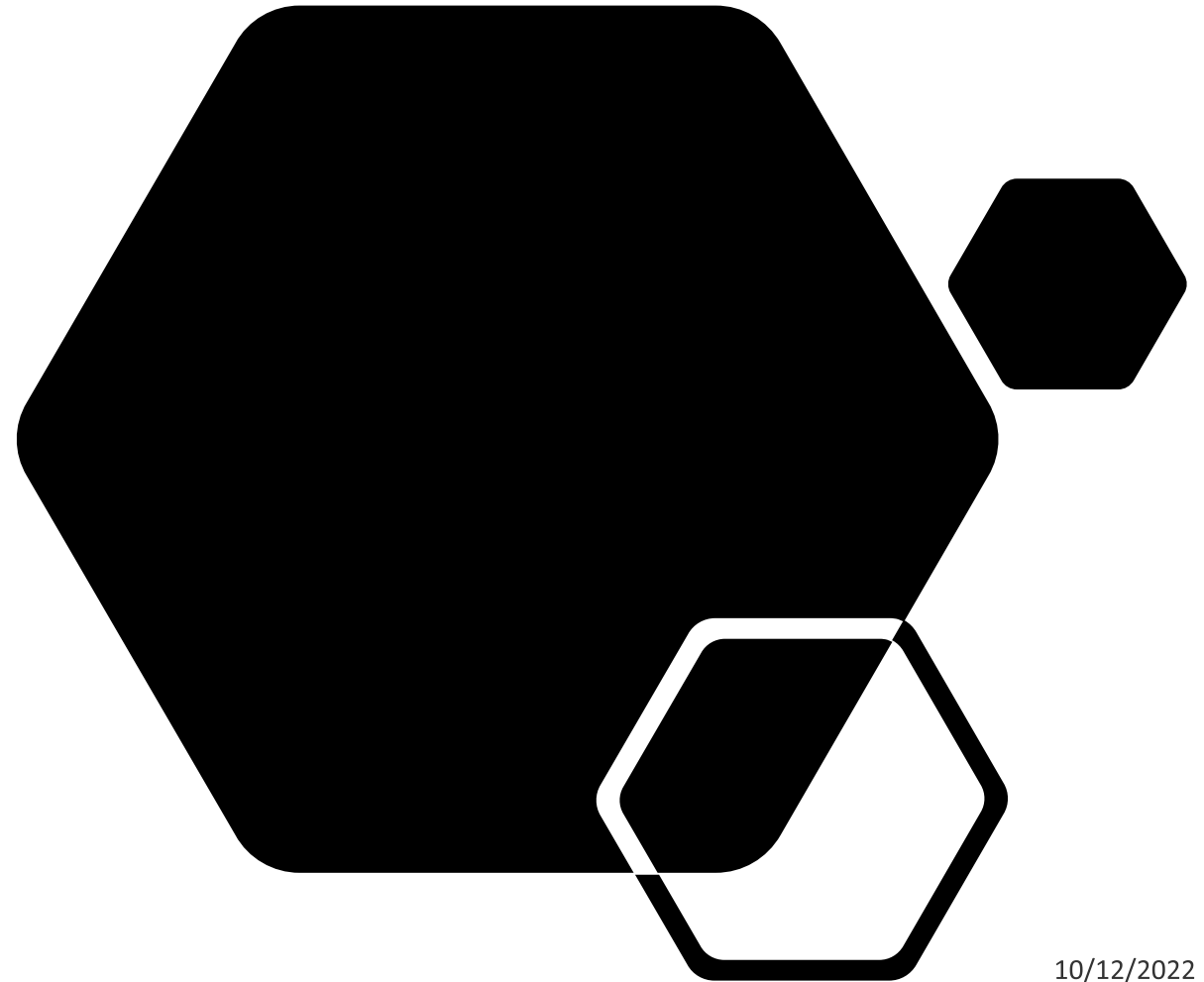

An illustration of [John B. Carroll's three stratum theory](#), an influential contemporary model of cognitive abilities. The broad abilities recognized by the model are fluid intelligence (G_f), crystallized intelligence (G_c), general memory and learning (G_y), broad visual perception (G_v), broad auditory perception (G_u), broad retrieval ability (G_r), broad cognitive speediness (G_s), and processing speed (G_t). Carroll regarded the broad abilities as different "flavors" of g .

Erori de măsurare

Erori sistematice și aleatorii

Validitate și fidelitate

10/12/2022

Precizia măsurării

- En. *accuracy*
- Valoarea măsurată - valoarea reală = eroare
- Tipuri de erori în funcție de direcția lor:
 - Erori **aleatoare**
 - Erori **sistematice**: dezirabilitatea socială
 - Orientarea sexuală
 - Preferințele politice
- Măsurarea timpului:
 - Ochiometric, clepsidră: erori aleatoare
 - Un ceas care rămâne în urmă: erori sistematice

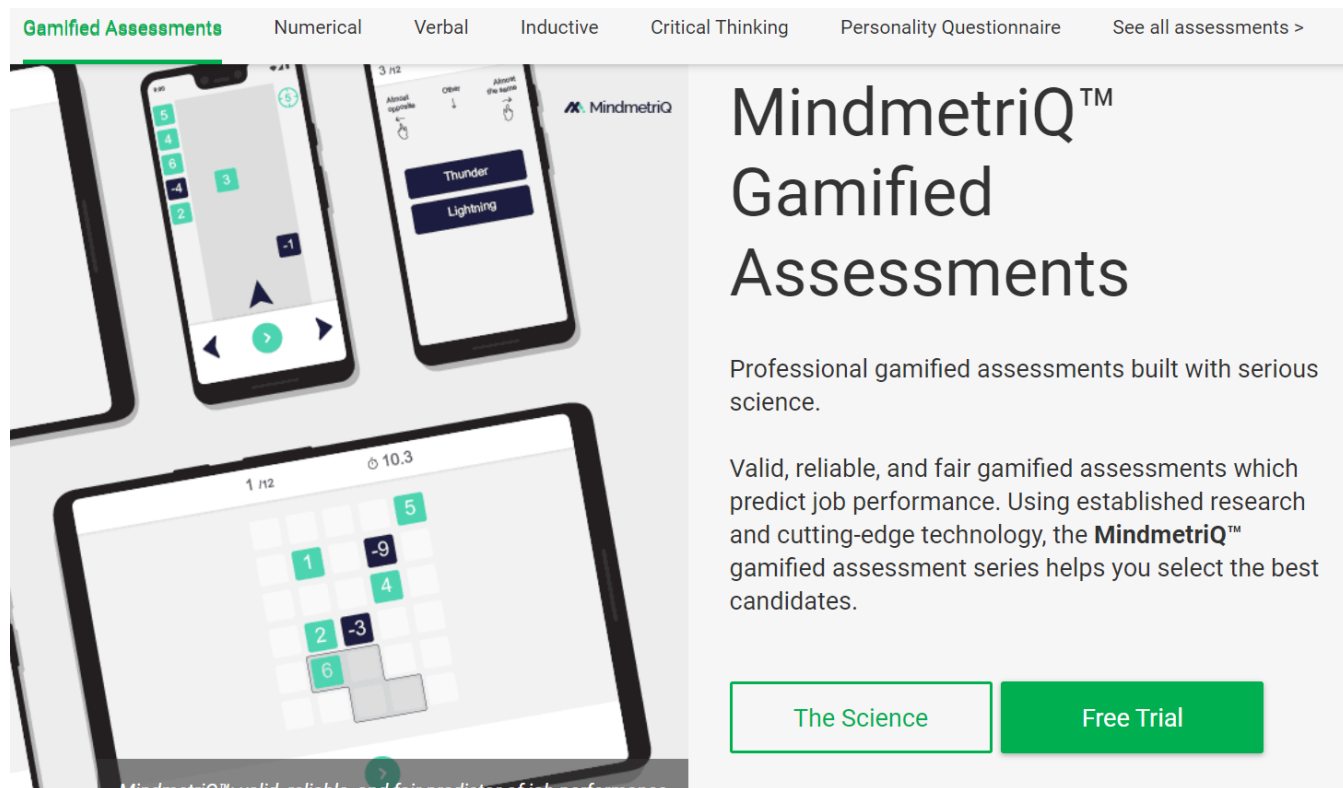
Ce fel de erori de măsurare?

- **Venitul** măsurat prin declarațiile depuse la Fisc
- **Temperatura** măsurată punând mâna pe frunte
- **Popularitatea** unui candidat politic măsurată prin sondaje de opinie
- **Talentul** unui copil măsurat întrebând părinții
- **Riscul** de accident măsurat prin teama pasagerilor într-un avion

Erori: Validitatea măsurării

- En. *validity*
- **Ce vrei să măsoari vs. ce măsoari de fapt?**
- Ex.:
 - Măsoară prețul calitatea produsului?
 - Măsoară un test gamificat abilitățile candidatului?

The screenshot displays the MindmetriQ website interface. At the top, there is a navigation bar with the following categories: Gamified Assessments, Numerical, Verbal, Inductive, Critical Thinking, Personality Questionnaire, and See all assessments >. Below the navigation bar, there are three mobile devices (two smartphones and one tablet) showing various gamified assessment screens. One smartphone screen shows a grid of numbers (5, 4, 8, -4, 2, 3, -1) and a score of 10.3. Another smartphone screen shows a word puzzle with the words 'Thunder' and 'Lightning'. The tablet screen shows a grid of numbers (1, -9, 5, 2, -3, 4, 6) and a score of 10.3. The main heading on the right side of the page is 'MindmetriQ™ Gamified Assessments'. Below the heading, there is a sub-heading 'Professional gamified assessments built with serious science.' and a paragraph of text: 'Valid, reliable, and fair gamified assessments which predict job performance. Using established research and cutting-edge technology, the MindmetriQ™ gamified assessment series helps you select the best candidates.' At the bottom right, there are two buttons: 'The Science' and 'Free Trial'.

Erori: Fidelitatea măsurării

- En. *reliability*
- Cât de **repetabil** este rezultatul?
- Măsurători repetate pentru același nivel dau aceeași valoare?
 - Măsurarea temperaturii scoțând capul pe geam
 - Măsurarea temperaturii cu un termometru

Măsurarea zodiei prin data nașterii

- Foarte precis
- Foarte repetabil
- Cât de valid?
 - Este data nașterii un indicator valid pentru constructul „zodie”?

Scenarii

accurate
repeatable

Temperatura
[termometrul]
- **Erori aleatorii
reduse**

not accurate
repeatable

Ora [ceas care o ia
înainte]
Orientarea sexuală
[chestionar]
- **Erori sistematice dar
estimări stabile**

accurate
not repeatable

Ora
[capul pe geam]
- **Erori aleatorii mari**

not accurate
not repeatable

Propria inteligență
[auto-estimare]
- **Erori sistematice și
valori instabile**

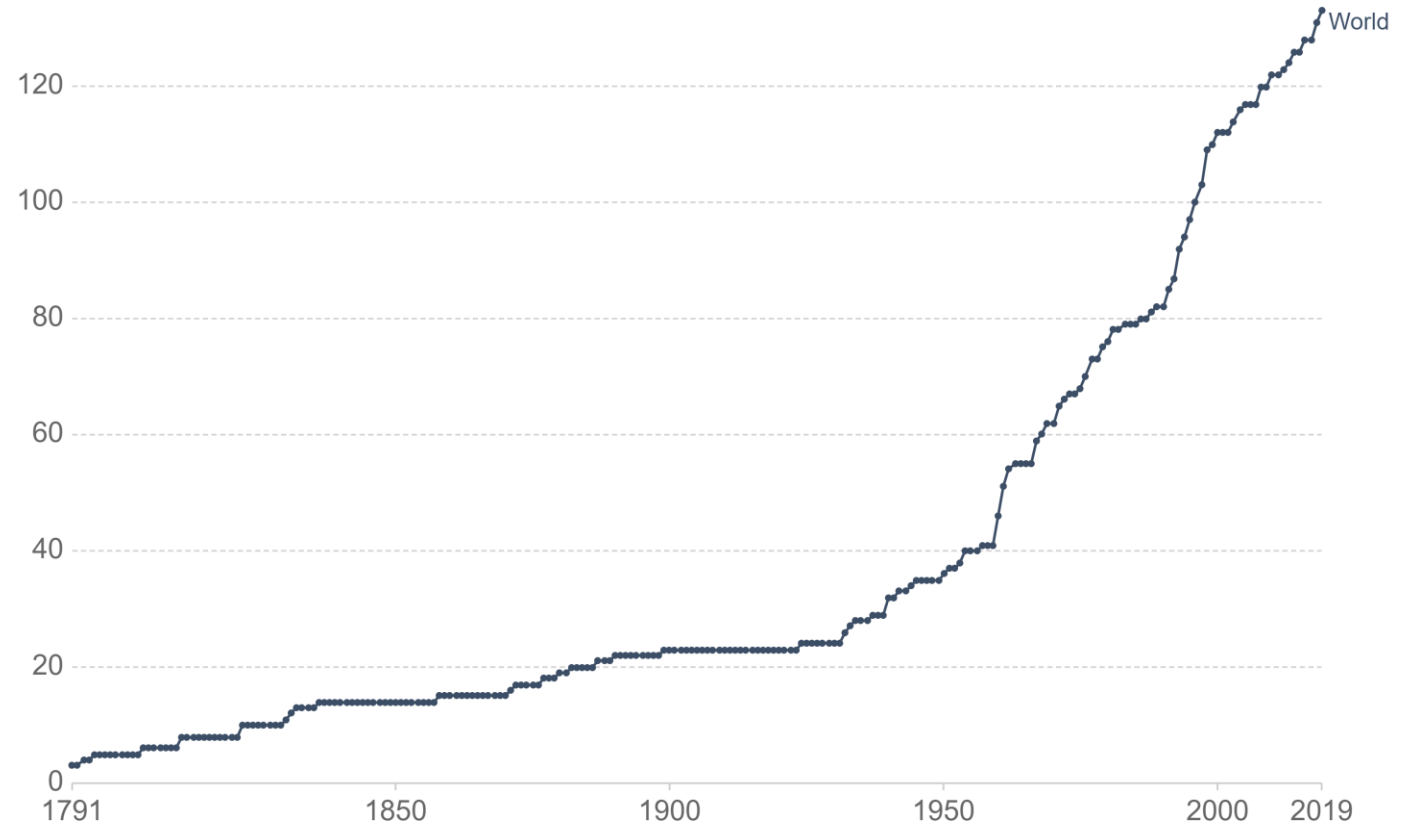
[Sursă](#)

Măsurarea orientării sexuale prin chestionar

Number of countries where homosexuality is legal, 1791 to 2019

Our World in Data

Countries where same-sex sexual acts are not considered a criminal offence. Some countries never contained a criminalising provision in the Penal Codes, while other consciously removed the criminalising provisions.

Source: OWID based on Kenny & Patel (2017)

CC BY

Facebook vs. variabilitate culturală

- Trăsături personale pot fi inferate pe baza like-urilor Facebook [[Kosinski et al.](#)]
 - Validare pe un lot de voluntari din SUA
- Cât de valide sunt inferențele pentru utilizatori din România?

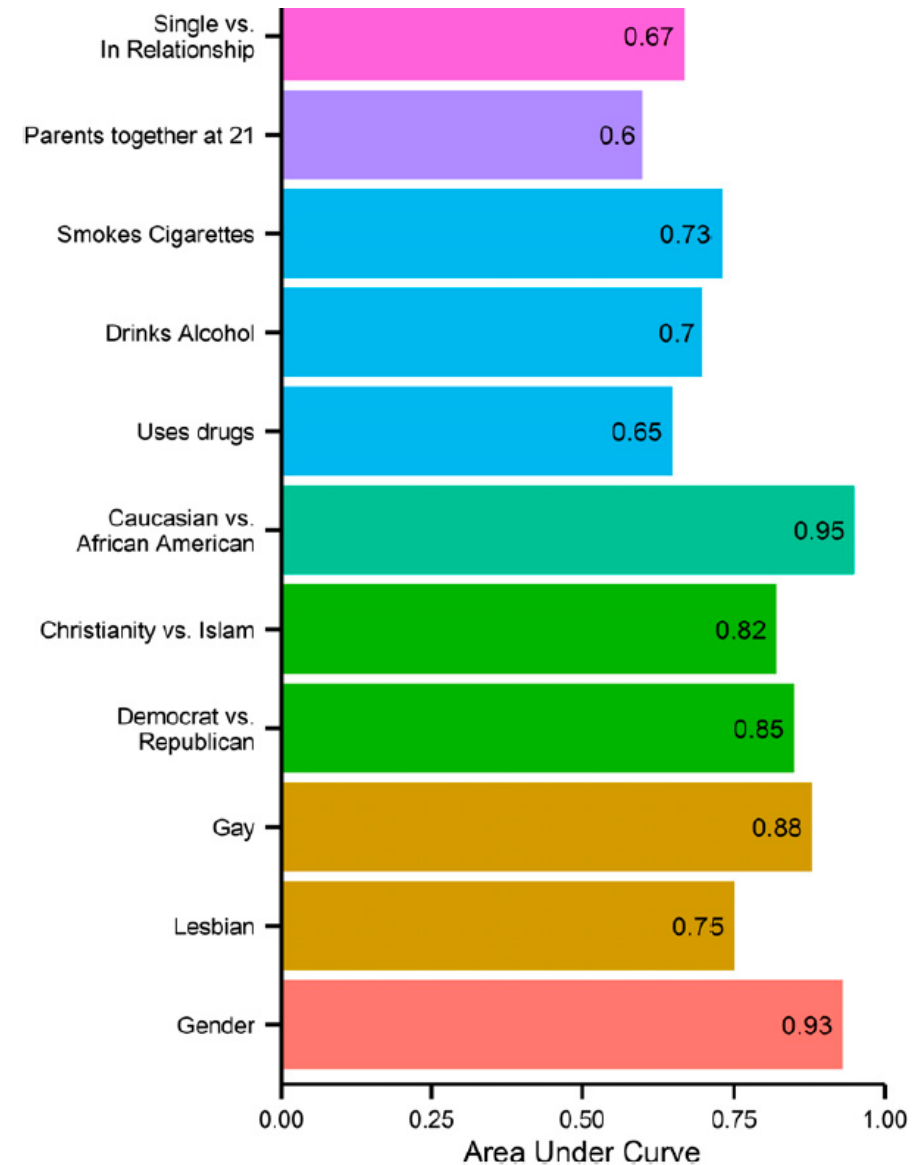
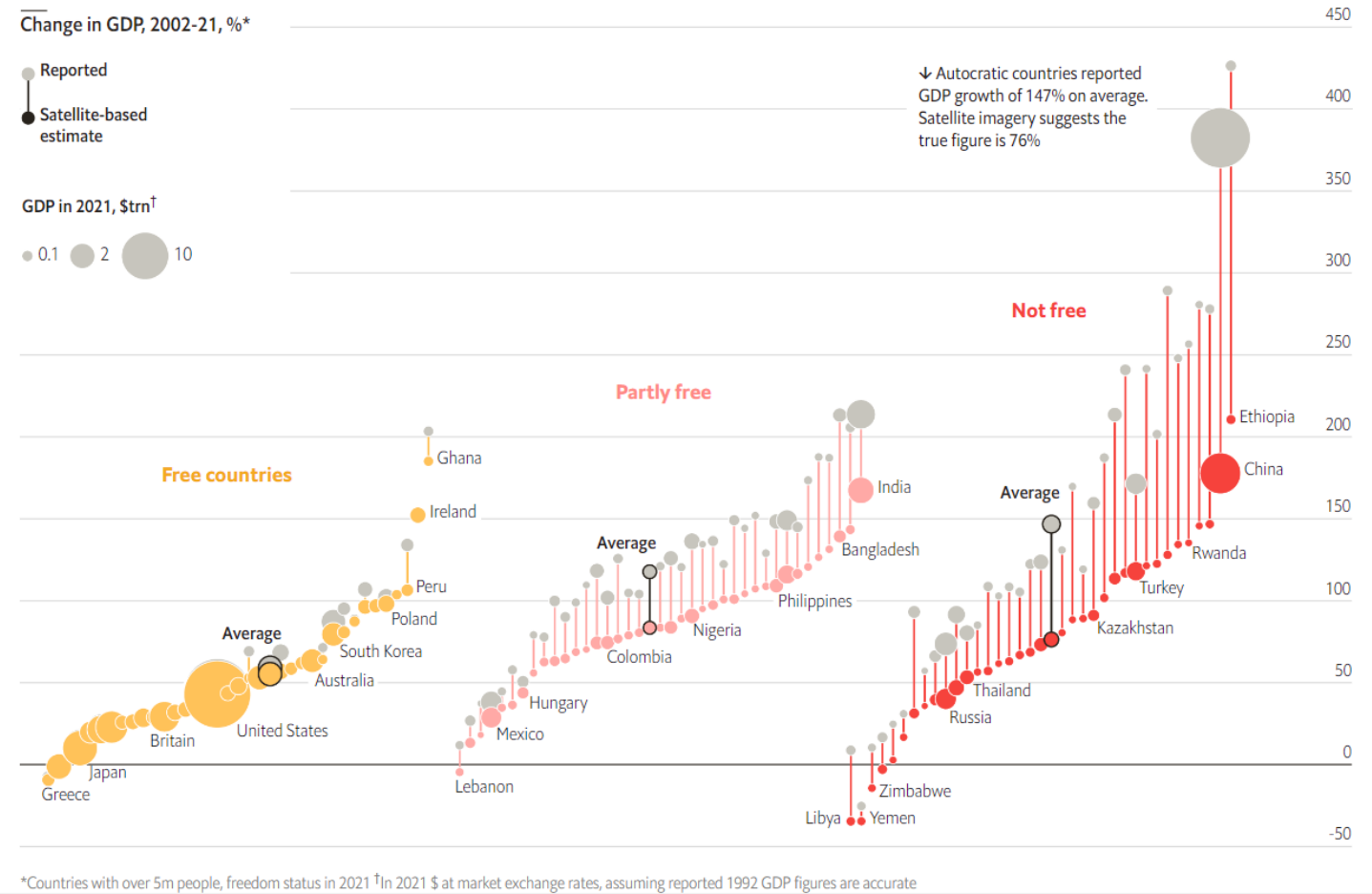

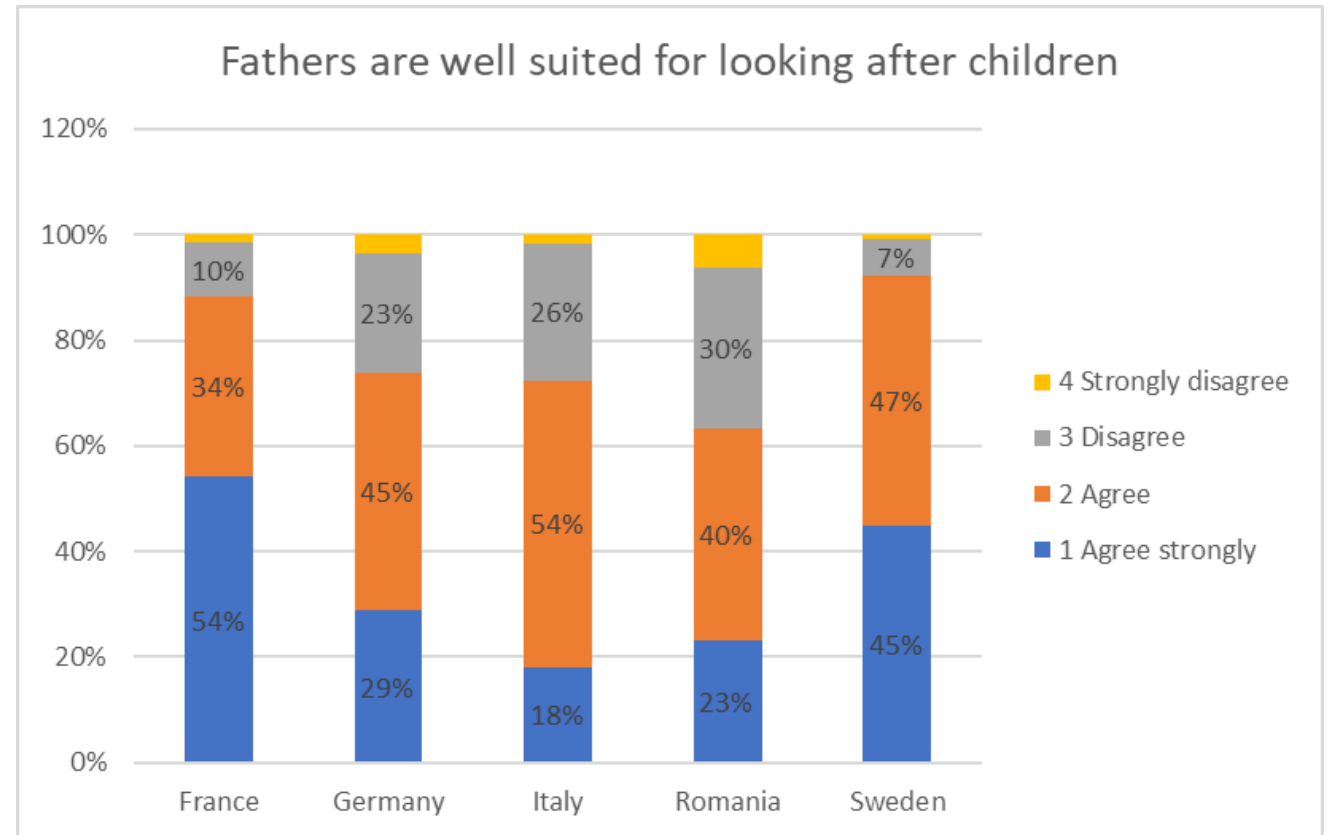
Fig. 2. Prediction accuracy of classification for dichotomous/dichotomized attributes expressed by the AUC.

Măsurarea creșterii GDP în state democratice sau autoritare

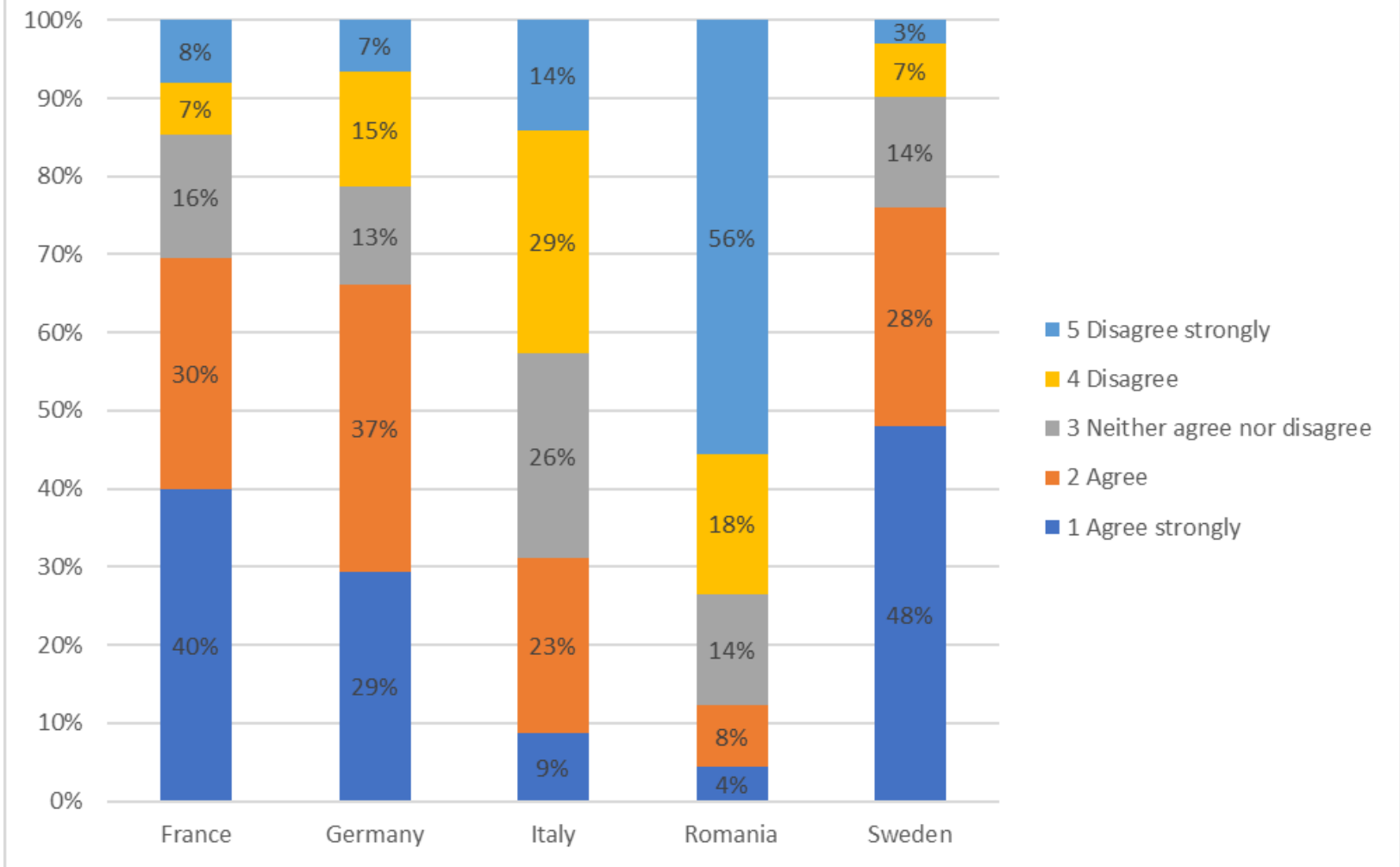
Alte tipuri de erori pentru măsurarea opiniei

- Stilul de răspuns
 - Preferința pentru a răspunde „Da” (agreeabilitate, aquiescență)
 - Preferința pentru a răspunde „Nu știu”
- Alegerea scalei
 - Cu punct de mijloc sau fără punct de mijloc?

World Value Survey, 2008-2010

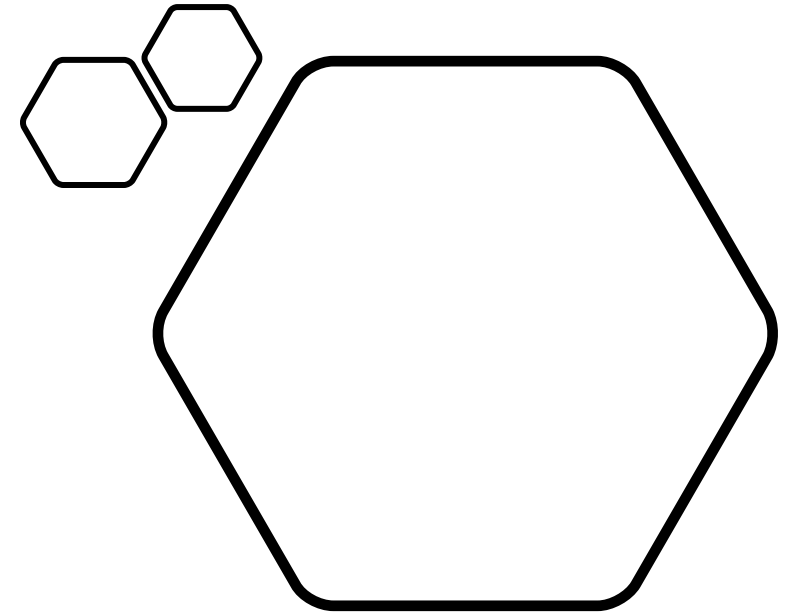
Homosexual couples are as good parents as other couples

World Value Survey, 2017-2020

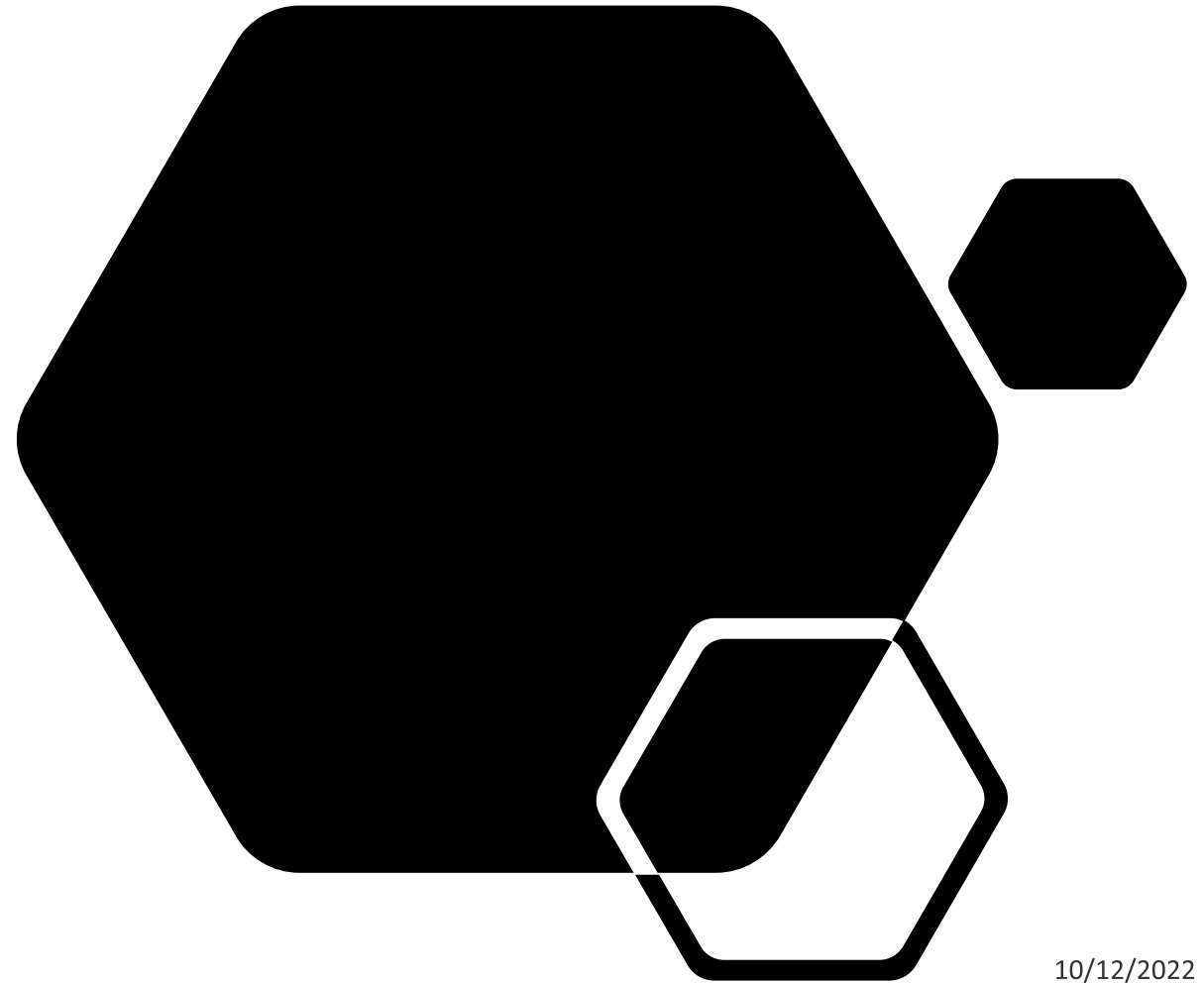
Concluzii

- Fenomenele sunt măsurate prin indicatori
- Procesul măsurat vs. procesul măsurării
- Două modele de măsurare
 - Modelul reflectiv: constructul cauzează indicatorii
 - Modelul formativ: indicatorii compun constructul
- Tendință centrală și variabilitate
- Erori de măsurare
 - Sistemice (validitate) vs. aleatorii (fidelitate)
 - Stilul de răspuns
 - Tipul de scală

Extra time

Subtitle

10/12/2022

Diagnoza unei extincții masive

- O extincție masivă a speciilor este definită prin dispariția a peste 70% din specii într-o **perioadă scurtă**
 - Perioadă scurtă = 1-2 milioane de ani!
- Cum detectăm prezența sau absența unui proces de extincție masivă, cu date de câteva sute de ani?
 - „The Sixth Extinction” (vezi OWID – [Extinctions](#))
 - Prin extrapolare
- Problema agregării datelor din epoci diferite
 - Scale temporale diferite: milioane vs. sute de ani
 - Similar cu datele din Keeling Curve
 - Măsurare directă a CO₂ + inferențe din analiza ghețarilor

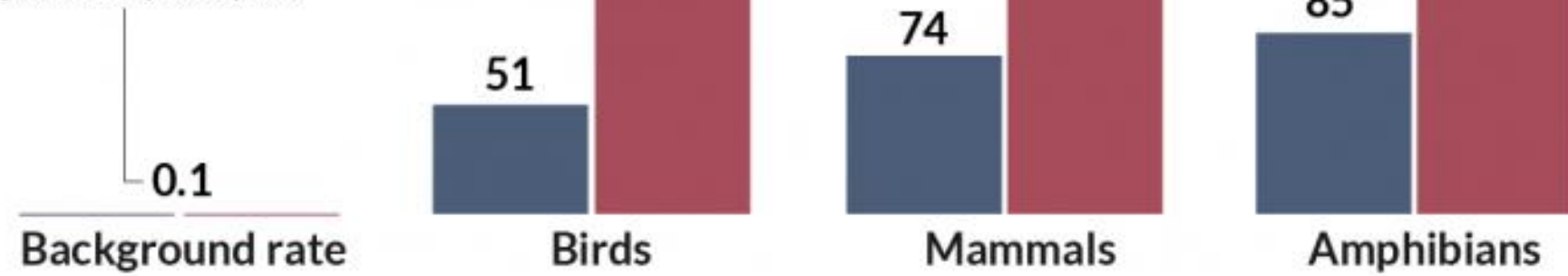
Are species going extinct faster than we'd expect?

Species extinction rates are measured in extinctions per million species-years (E/MSY).
If the E/MSY was equal to one, this would mean that if we had one million species, one species would go extinct every year; or if there was only one species it would go extinct in one million years.

Recent extinction rates are 100 to 1000 times higher than the natural background rate

We'd expect = 0.1 extinctions per million species-years

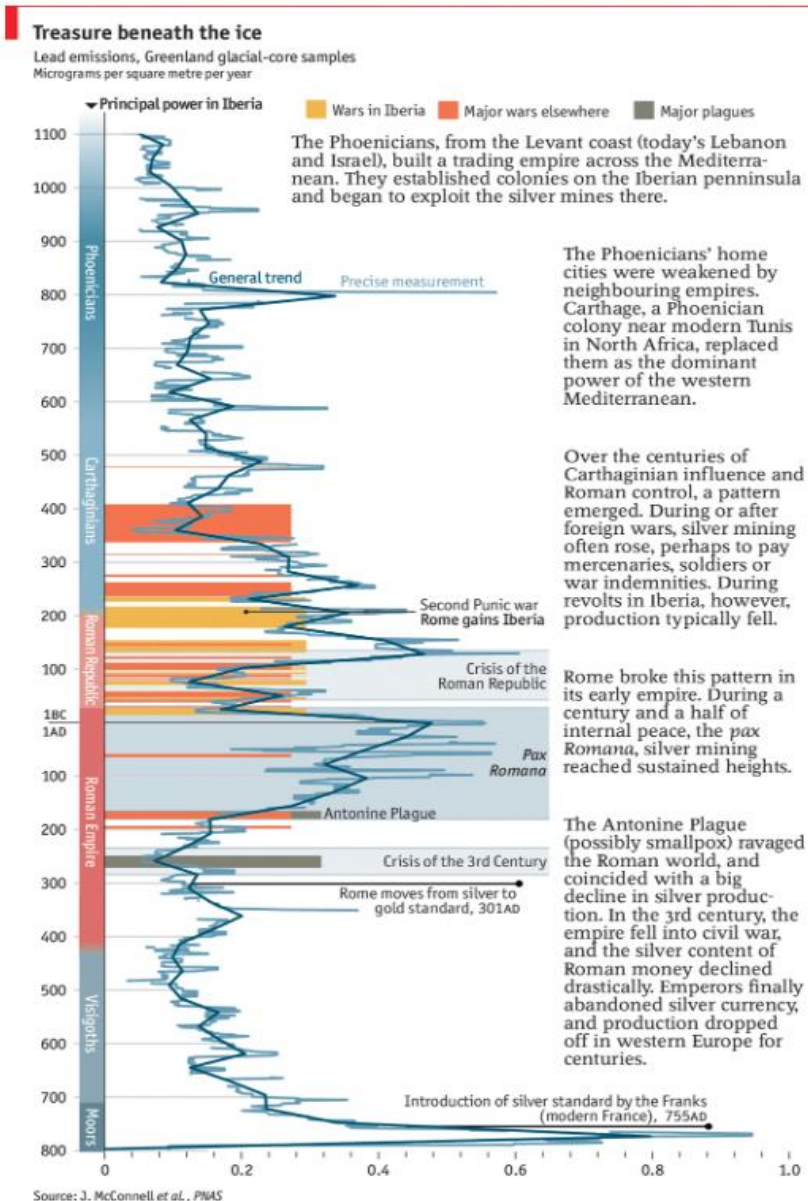

Note: Species defined as 'probably extinct' by the IUCN are included as species extinctions.

Data Source: Pimm et al. (2014). The biodiversity of species and their rates of extinction, distribution, and protection. *Science*.

OurWorldinData.org - Research and data to make progress against the world's largest problems. Licensed under CC-BY by the author Hannah Ritchie.

Măsurarea trecutului prin prezent

Măsurarea circulației monetare în argint prin reziduurilor de plumb din gheața din Groenlanda

- Circulația monetară: fenomenul / constructul
- Reziduurile de plumb: indicator

